
**Zápis z 25. schůze představenstva České advokátní komory (ČAK, Komora),
která se konala ve dnech 5. – 6. února 2024 v zasedací síni ČAK, Národní 16, Praha**

5. února 2024

PŘÍTOMNI:

JUDr. Robert Němec, LL.M.	JUDr. Hana Gawlasová	JUDr. Petr Čáp
JUDr. Monika Novotná	Mgr. Pavel Kroupa	PhDr. Iva Chaloupková
JUDr. Michala Plachká, LL.M.	JUDr. Antonín Mokřý	
JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M.	JUDr. Jan Mikš	
Mgr. Kamil Blažek	JUDr. Bohuslav Sedlatý	
Mgr. František Korbek, Ph.D.		
JUDr. Radim Miketa		
JUDr. Tomáš Sokol		
Mgr. Lukáš Trojan		
JUDr. Michal Žižlavský		

OMLUVENI:

JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb	JUDr. Karel Brückler	JUDr. Irena Schejbalová
	JUDr. Tomáš Herblich	

Předseda zahájil schůzi a nechal hlasovat o schválení pořadu této schůze představenstva, který byl členům a náhradníkům představenstva rozeslán a je též k dispozici na Sharepointu představenstva:

Pro: 10

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že pořad této schůze představenstva byl schválen.

a) Zastavení řízení

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

Kontrola úkolů z předchozích schůzí představenstva (JUDr. Němec, JUDr. Čáp)

K bodu 2b) dubnové schůze

Úkol: Ad návrh postupu ve věci advokátních úschov:

Představenstvo České advokátní komory ukládá IT oddělení ČAK, aby ve spolupráci s odborem vnější a vnitřní legislativy ČAK připravilo detailní podmínky 2. etapy postupu a předložil návrh na zajištění její realizace.

Úkol trvá.

Představenstvo České advokátní komory ukládá předsedovi, aby následně smluvně zajistil spolupráci Komory s jednotlivými bankami ve věci advokátních úschov.

Úkol trvá do implementace fáze 2.

K bodu 8a) zářijové schůze:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje odbor legislativy, aby sledoval případné legislativní změny ve věci použitelnosti poznatků zpravodajských služeb v trestním řízení a případně neprodleně informoval představenstvo.

Úkol trvá.

K bodu 4a) listopadové schůze:

Úkol: JUDr. Žižlavský navrhuje, aby byla provedena revize postupu při zápisu zahraničních advokátů do seznamu vedeného ČAK, a to zejména posuzování podmínky stanovené v § 5a odst. 1 písm. a) zákona o advokacii, pokud jde o slučitelnost podmínek, za nichž tento žadatel poskytuje právní služby, s naším zákonem o advokacii. Navrhuje vyžádat zprávu od Odboru výchovy a vzdělávání ČAK a Odboru matriky ČAK, jakým způsobem je v současné době zkoumána slučitelnost podmínek, za nichž žadatel o zápis do seznamu advokátů jako zahraniční advokát poskytuje právní služby, s naším zákonem o advokacii.

Odbor výchovy a vzdělávání ČAK spolu s Odborem matriky ČAK zprávu připravují, bude předložena na únorovou schůzi představenstva.

Věc je na programu dnešní schůze pod bodem 5 d).

K bodu 2b) prosincové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory zřizuje pracovní skupinu ve složení JUDr. Justoň, Mgr. Blažek, JUDr. Němec, JUDr. Čáp, JUDr. Novotná a JUDr. Trubač, a to za účelem přípravy návrhu koncepce zřízení fondu, který by mohl sloužit k finanční pomoci klientů poškozených advokátem.

Pracovní skupina předloží představenstvu návrh koncepce fondu do konce června 2024.

Představenstvo České advokátní komory ukládá Odboru vnějších vztahů ČAK, aby připravil podrobné podkladové materiály k advokátním úschovám pro veřejnost i advokáty.

Věc je na programu dnešní schůze pod bodem 2 b).

K bodu 7i) prosincové schůze:

Úkol: Ad případné uplatnění připomínek k řízení o předběžné otázce před Soudním dvorem EU (SD EU) ve věci C-432/23.

JUDr. Petr Svoboda sdělil, že podle informací z Ministerstva spravedlnosti uplynula v řízení o předběžné otázce před SD EU ve věci C-432/23 lhůta k podání písemných stanovisek. V řádu několika týdnů by měla být doručena vyjádření těch, kteří svá stanoviska ve lhůtě zaslali (ostatní členské státy, Evropská komise), spolu s dotazem SD EU, zda si bude Česká republika prostřednictvím vlády přát podat odůvodněnou žádost o ústní jednání. Na základě uplatněných stanovisek bude na zvážení ČAK, zda bude následně usilovat o požadavek ústního jednání.

Představenstvo ukládá MEZ, aby ve spolupráci s JUDr. Svobodou sledovali vývoj v této věci a pověřuje tajemníka, aby v případě potřeby o uvedené otázce nechal rozhodnout představenstvo per rollam.

K bodu 6c) prosincové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá Odboru výchovy a vzdělávání ČAK, aby zpracoval a předložil finanční analýzu stávajícího systému vzdělávání advokátních koncipientů, pokud možno s historií před covidovým obdobím, kdy byly zahájeny vzdělávací semináře hybridní formou, včetně vyhodnocení hybridního modelu vzdělávání.

Návrh koncepce i finanční analýza budou projednány na schůzi Výboru pro výchovu a vzdělávání 12. 1. 2024, koncepce reformy bude předložena na únorovou schůzi představenstva.

Věc je na programu dnešní schůze pod bodem 5b).

K bodu 6e) prosincové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá Odboru výchovy a vzdělávání ČAK, aby projednal s Centrem práva, technologií a digitalizace Právnické fakulty Univerzity Karlovy jeho nabídku na provedení pěti přednášek z oblasti ICT a v případě dohody zařadil nabízené přednášky do programu vzdělávání advokátů.

Odbor výchovy a vzdělávání projedná věc s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v průběhu ledna 2024.

Věc je na programu dnešní schůze pod bodem 5c).

K bodu 8a) prosincové schůze:

Úkol: *Představenstvo České advokátní komory žádá Sekci pro trestní právo ČAK, aby na základě informací advokátů provedla analýzu zaslaných soudních rozhodnutí o krácení odměn ustanovených obhájců a aby zpracovala podnět pro Ministerstvo spravedlnosti ke zjednání nápravy.*

Představenstvo žádá Výbor pro advokátní etiku a Sekci pro advokátní právo o přípravu stanoviska ohledně povinnosti advokáta vykonat v rámci zastupování veškeré úkony právní služby dle pokynů klienta, jakož i úkony, které advokát považuje za nezbytné k ochraně či prosazení oprávněných zájmů klienta.

Mgr. Trojan informoval, že Výbor pro advokátní etiku projednával věc korespondenčně a dosud nepřijal stanovisko. Z tohoto důvodu bude svolána schůze výboru, jejímž předmětem bude další projednání a následné schválení stanoviska. Stejně tak informuje JUDr. Trubač ohledně Sekce pro advokátní právo. Věc bude předložena na březnovou schůzi představenstva.

Tajemník informuje představenstvo, že na základě zveřejněné výzvy, aby advokáti sdíleli s ČAK svoje zkušenosti s krácením odměn, shromáždila ČAK velké množství podnětů od advokátů, které jsou též předkládány příslušným odborným sekcím ČAK.

Na základě předběžné analýzy se jeví, že ačkoli Ministerstvo spravedlnosti (MSP) opakovaně upozorňuje, že ke krácení advokátních odměn nedochází z důvodu na straně MSP nebo z důvodů rozpočtových, v praxi se nejedná o ojedinělý problém, ale zřejmě o systémovou záležitost, která patrně souvisí s tím, že prostředky určené na hrazení odměn soudy ustanovených advokátů mají soudy ve stejné rozpočtové kapitole jako ostatní věcné výdaje, takže při hledání provozních úspor šetří též na odměnách advokátů.

Představenstvo pověřuje předsedu, aby inicioval uspořádání konference / kulatého stolu k tomuto tématu za účasti zástupců soudů např. na půdě Justiční akademie.

Odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK (dále též jen LO nebo Legislativní odbor) se ukládá provést analýzu a vyhodnocení podnětů advokátů.

Zároveň je třeba prověřit, jaké rozpočtové prostředky byly ve státním rozpočtu historicky alokovány na odměny advokátů ex offio.

K bodu 8e) prosincové schůze:

Úkol: *Představenstvo České advokátní komory pověřuje JUDr. Martina Maisnera, aby na únorovou schůzi představenstvo předložil podrobný návrh spolupráce a sponzorství ČAK na konferenci ODR FORUM, která se bude v roce 2024 konat v Praze.*

Úkol trvá.

K bodu 8h) prosincové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí předložený materiál k možnostem ČAK zřídit nadaci či nadační fond a pověřuje pracovní skupinu ve složení JUDr. Plachká, JUDr. Žížlavský a JUDr. Justoň, aby připravila konkrétní právní podklady směřující k založení nadačního fondu, jehož základním účelem bude zejména financování bezplatné právní pomoci, podpora dobrého jména advokacie, poskytování darů na veřejně prospěšné účely, poskytování sociální pomoci, vzdělávání a osvěta laické i odborné se zaměřením na advokátní problematiku.

Odbor vnější a vnitřní legislativy ČAK ve spolupráci s JUDr. Plachkou shromažďuje informace a zpracovává dokumenty potřebné pro případné založení nadačního fondu. Věc bude předložena na únorovou schůzi představenstva.

Práce na této věci pokračují, kompletní zpráva a podklady budou předloženy na březnovou schůzi představenstva.

K bodu 2c) lednové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá předsedovi, aby osobám poškozeným v kauze Suková na jejich žádosti o odškodnění odpověděl v tom smyslu, že ČAK lituje situace způsobené klientům advokátkou JUDr. Hanou Sukovou, avšak odmítá odpovědnost ČAK za případně způsobené újmy. Ministerstvo spravedlnosti pak bude informováno ve stejném duchu jako poškození.

Dopisy poškozeným i Ministerstvu spravedlnosti byly odeslány.

K bodu 2g) lednové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá Odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby zaslal Ministerstvu spravedlnosti stanovisko ČAK k návrhu novely advokátního tarifu tak, aby neobsahovala maximální hranici mimosmluvní odměny advokáta ustanoveného soudem.

Stanovisko bylo Ministerstvu spravedlnosti odesláno.

K bodu 3a) lednové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí návrh Etického kodexu zaměstnance ČAK a ukládá Odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby do návrhu zapracoval případné připomínky členů představenstva a orgánů ČAK a poté předložil upravený návrh ke schválení.

JUDr. Justoň informuje, že návrh Etického kodexu zaměstnance ČAK bude předložen na březnovou schůzi představenstva.

K bodu 3b) lednové schůze:

Úkol: Představenstvo České advokátní komory schvaluje návrh vyjádření ČAK k usnesení Ústavního soudu I. ÚS 3362/2022 ze 6. prosince 2023, kterým bylo plénu Ústavního soudu

navrženo zrušení § 151 odst. 2 věty první občanského soudního řádu, s tím, že představenstvo ČAK nepodporuje znovuzavedení již jednou Ústavním soudem zrušené paušální náhradové vyhlášky, neboť paušální náhrada nákladů soudního řízení zásadním způsobem nereflektuje náklady právního zastoupení v závislosti na složitosti a trvání věci. Představenstvo ukládá předsedovi, aby vyjádření zaslal ve stanovené lhůtě Ústavnímu soudu.

Vyjádření Ústavnímu soudu bylo odesláno.

Představenstvo pověřuje JUDr. Němce, aby se obrátil na MSp s naléhavou žádostí o vydání vyhlášky o novele advokátního tarifu v návaznosti na již vypořádané připomínky.

K bodu 3c) lednové schůze:

Zákon o znalcích: Legislativnímu odboru se ukládá sledovat legislativní proces k novele zákona o znalcích včetně vypořádání připomínek ČAK ohledně soukromých znaleckých posudků též ve vztahu k § 127a občanského soudního řádu.

Odbor legislativy návrh zákona monitoruje.

Zákon o lobbování: Legislativnímu odboru se ukládá sledovat osud zákona o lobbování v Poslanecké sněmovně (PS) a pokusit se uplatnit připomínky v průběhu jejího projednávání.

Legislativní odbor návrh zákona monitoruje a jakmile bude načten v Poslanecké sněmovně (PSP), bude předložen pozměňovací návrh.

Zákon o hromadných žalobách: JUDr. Justoňovi se ukládá, aby se účastnil jednání Ústavně právního výboru PSP k projednávání zákona o hromadných žalobách.

JUDr. Justoň informuje, že se předmětného jednání ÚPV zúčastnil.

Novela soudního řádu správního: JUDr. Novotná upozorňuje na obsah návrhu novely, který obsahuje novou úpravu nepřijatelnosti kasačních stížností a možnost přezkoumání stavovských předpisů. Sekce pro právo veřejné ČAK k návrhu připravuje stanovisko, které Legislativní odbor uplatní v rámci připomínkového řízení.

JUDr. Justoň informuje, že připomínky byly uplatněny.

Legislativnímu odboru se dále ukládá uplatnit připomínky ČAK v rámci jednání Legislativní rady vlády k návrhu novely zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů.

JUDr. Justoň informuje, že Legislativní rada vlády (LRV) již návrh zákona projednala, v úvahu připadá jedině pozměňovací návrh v Poslanecké sněmovně ČR, pokud jej Komora bude chtít prosazovat. Představenstvo pověřuje Legislativní odbor, aby připravil pozměňovací návrh k vládnímu návrhu zákona s tím, že bude uplatněn v rámci legislativního procesu v PSP.

K bodu 6a) lednové schůze:

Úkol: *Představenstvo České advokátní komory jmenuje zástupcem ČAK v Mezinárodní unii advokátů (UIA) Dr. iur. Erwina Hanslika a ukládá Odboru mezinárodních vztahů, aby změnu zástupce České advokátní komory v UIA organizačně zajistil. Představenstvo žádá Dr. Hanslika, aby představenstvo průběžně informoval o činnosti UIA.*

Odbor mezinárodních vztahů ČAK (odbor MEZ) informoval UIA o změně zástupce České advokátní komory. Dr. Iur Hanslik se již aktivně podílel na sepsání zprávy z UIA do pravidelného souhrnného článku zástupců ČAK v mezinárodních organizacích, který vyjde v březnovém Bulletinu advokacie.

K bodu 6b) lednové schůze:

Úkol: *Představenstvo České advokátní komory souhlasí s uspořádáním semináře se zástupci Hospodářské komory Santa Cruz de Tenerife zaměřeného na daňovou problematiku a pověřuje Odbor mezinárodních vztahů, aby ve spolupráci s Odborem výchovy a vzdělávání organizaci tohoto semináře zajistil.*

Odbor mezinárodních vztahů ve spolupráci s odborem výchovy a vzdělávání pracuje na organizaci semináře. Po dohodě s Hospodářskou komorou Santa Cruz de Tenerife se seminář uskuteční dne 18. dubna 2024. Program bude připraven v následujících dvou týdnech.

K bodu 6d) lednové schůze:

Úkol: *Na ČAK se obrátila Tokijská advokátní komora s návrhem navázání spolupráce a uspořádání společného semináře 20. února 2024 v Tokiu. Představenstvo tuto nabídku projednalo s tím, že účast zástupce vedení ČAK na tomto semináři v únoru 2024 v Tokiu není zejména z časových důvodů možná. Pověřilo Mgr. Vojířovou, aby připravila odpověď českému velvyslanectví v Tokiu.*

Mgr. Vojířová vešla v kontakt s českým velvyslanectvím v Tokiu a omluvila neúčast zástupců ČAK na semináři dne 20. února 2024. Předseda ČAK následně souhlasil s natočením videozdravice, prostřednictvím které přivítá účastníky semináře v Tokiu. Zároveň odbor MEZ zpracuje o ČAK pro účely semináře stručnou informaci, kterou přednese zástupce českého velvyslanectví v Tokiu.

K bodu 7b) lednové schůze:

Úkol: *Ad prohlídky koncipientů při vstupu do soudních budov: Představenstvo České advokátní komory pověřuje předsedu, aby zaslal předsedům všech soudů dopis se žádostí o analogickou aplikaci § 7 odst. 2 zákona o soudech a soudcích ve vztahu k advokátním koncipientům a advokátním koncipientkám a tento dopis zaslal na vědomí Ministerstvu spravedlnosti.*

Dopisy soudům i MSp byly odeslány. PhDr. Chaloupková se pověřuje zajištěním příslušné publikace.

K bodu 7c) lednové schůze:

Úkol: *Ad Konference ADR: Představenstvo přesouvá projednání tohoto bodu na únorovou schůzi představenstva.*

Věc je na programu dnešní schůze pod bodem 7a).

2) Priority

2a) Zpráva předsedy ČAK o činnosti od předchozí schůze představenstva

Předseda informoval o nejdůležitějších událostech a jednáních, kterých se zúčastnil od minulé schůze představenstva. Podrobně informoval o průběhu pracovní cesty do Bruselu, kdy se spolu s JUDr. Mokřým a JUDr. Plachkou zúčastnili setkání vrcholných představitelů advokátních komor, které mají stálé zastoupení v Bruselu (Německo, Belgie, Lucembursko, Rakousko a Anglie), na kterém byly diskutovány aktuální problémy na poli advokacie v daných zemích, a navazující novoroční recepcce. Při této příležitosti proběhla i další jednání, např. s místopředsedkyní Evropského parlamentu pro digitalizaci Ditou Charanzovou, vedoucím odboru Justice a vnitra na Stálém zastoupení ČR při EU Tomášem Hachem, vedoucím kabinetu místopředsedkyně Evropské komise Věry Jourové Danielem Braunem a delegací MSp. JUDr. Němec na závěr velmi ocenil spolupráci stálých zastoupení advokátních komor v Bruselu, která těží ze sdílení informací z evropského legislativního procesu, a doporučuje stálé zastoupení ČAK v Bruselu za těchto podmínek zachovat.

2b) Úschovy

Předseda informoval o své účasti na jednání kontrolní rady 19. ledna. Doplnil, že kromě odpovědi poškozeným ve věci JUDr. Sukové a stanoviska Ministerstvu spravedlnosti zaslala Komora též informaci místopředsedkyni Evropské komise Věře Jourové a mezinárodním advokátním organizacím, na něž se poškození rovněž písemně obrátili.

Vedoucí Odboru vnějších vztahů ČAK PhDr. Chaloupková společně s Markem Vítkem, jednatelem Media Agency s.r.o., kterého představenstvo na tuto schůzi pozvalo jako hosta, představila vstupní návrh osvětové kampaně k advokátním úschovám.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí vstupní návrh osvětové kampaně k advokátním úschovám a ukládá odboru vnějších vztahů, aby ve spolupráci s mediální agenturou Media Agency s.r.o. tento návrh dále rozpracoval.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdrželi se: 2

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 646-02/2024** v navrženém znění.

2c) Rekonstrukce paláce Dunaj

Mgr. Miroslava Sedláčková, vedoucí Odboru hospodářského a organizačního ČAK, s odkazem na písemné podklady informovala o aktuálním stavu rekonstrukce paláce Dunaj. Konkrétně pak zdůvodnila dvě změnová hlášení ohledně výdejníků, nápojových automatů a dezinfekčních dávkovačů včetně parametrů těchto změn i dále uvedeného dispozičního řešení 2. a 3. nadzemního podlaží.

Mgr. Sedláčková podrobněji představila a zdůvodnila úpravy projektové dokumentace v návaznosti na navrhované změny dispozice 2. a 3. nadzemního podlaží, jejichž cílem je efektivnější vnitřní uspořádání prostor.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci vedoucí Odboru hospodářského a organizačního ČAK Mgr. Miroslavy Sedláčkové o stavu rekonstrukce paláce Dunaj.

Představenstvo ČAK souhlasí s navrženými změnami fit-outu a ukládá předsedovi ČAK, aby podepsal změnová hlášení č. 2 a 10.

Představenstvo souhlasí s úpravou projektové dokumentace zrekonstruovaných prostor ČAK ve 2. a 3. nadzemním podlaží paláce Dunaj a bere na vědomí rámcový rozpis předložený společností Capexus.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 647-02/2024** v navrženém znění.

2d) Příprava 9. sněmu

JUDr. Maisner přednesl zprávu výběrové komise pro hodnocení nabídek na zajištění online účasti advokátů na sněmu ČAK a odkázal na předložený návrh komise, který tvoří přílohu na konci tohoto zápisu. JUDr. Maisner připomíná, že v prvním kole předložili uchazeči nabídky na organizaci konferenční části společně s volební částí, přičemž se ukázalo, že spojení těchto dvou dodávek do jednoho celku není pro ČAK ekonomicky výhodné. Proto došlo k rozdělení zakázky na dvě části, kdy uchazeči podávali samostatné nabídky na zajištění části konferenční a části volební. Toto rozdělení také souvisí s tím, že zajištění volební části vyžaduje bezprostřední interakci s připravovaným portálem Moje ČAK, na kterém je již připravena identifikace advokáta prostřednictvím NIA, Bank ID nebo datové schránky. Tato část systému navíc může sloužit i mimo sněm, jako univerzální nástroj komunikace Komory s advokáty včetně hlasování per

rollam mimo sněm. Naopak zajištění konferenční části je v podstatě jednorázovou službou, která s ohledem na vývoj v oblasti ICT může být na dalších sněmech zajišťována zcela jiným způsobem. Výběrová komise doporučuje, aby představenstvo vybralo jako dodavatele konferenční části 9. sněmu ČAK společnost Guarant International spol. s r.o. a jako dodavatele volební části společnost ABUCO ICT s.r.o.

Představenstvo vzalo na vědomí, že práce na zajištění on-line sněmu je třeba zahájit bez zbytečného odkladu tak, aby systém byl plně funkční s dostatečným předstihem před sněmem, který se bude konat 3. října 2025, a to přesto, že organizace sněmu on-line a on-line volby jsou podmíněny přijetím novely zákona o advokacii, která je teprve v legislativním procesu, resp. byla schválena vládou a předložena do PSP ČR.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory vybírá jako dodavatele zajištění konferenční části 9. sněmu ČAK společnost Guarant International, spol. s r.o., IČO 4524540, a jako dodavatele volební části sněmu společnost ABUCO ICT s.r.o., IČO 29153905.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 648-02/2024** v navrženém znění.

2e) Nový web ČAK

Předseda seznámil představenstvo s aktuálním stavem přípravy nových webových stránek ČAK. Informoval, že UX analýza webu již byla dokončena a nyní jsou implementovány grafické úpravy. Poté bude provedena revize textů a jejich úprava. Nadále platí stanovený nejzazší termín pro spuštění nového webu ČAK, tedy 1. květen 2024.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci Josefa Fialy o stavu vývoje nových webových stránek České advokátní komory.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 649-02/2024** v navrženém znění.

2f) Únik ze spisu v kauze Dozimetr

JUDr. Sokol informoval představenstvo o úniku informací ze spisu v kauze Dozimetr, který vyplývá zejména ze skutečnosti, že novináři v článcích věnujících se této problematice citují, že čerpají informace z „návrhu na podání obžaloby“, což, jak zdůrazňuje JUDr. Sokol,

je dokument, který obvykle nemá obhajoba k dispozici. Pokud by jej chtěla získat, může tak učinit pouze v rámci nahlédnutí do trestního spisu, z něhož bude jednoznačně seznatelné, který advokát si návrh opatřil. Z výše uvedeného je tedy téměř jisté, že k posledním únikům v kauze Dozimetr nedochází ze strany advokátů, jak bylo v minulosti opakovaně naznačováno, ale z jiných zdrojů.

Představenstvo proto pověřilo předsedu, aby s uvedenou skutečností seznámil ředitele Národní centrály proti organizovanému zločinu a Vrchní státní zastupitelství v Praze a požádal je o vyjasnění původu úniku informací.

2g) Termín schůze představenstva – květen

Na schůzi představenstva 19. června 2023 byly stanoveny termíny jeho schůzí do dubna 2024 včetně. Termín letošní červnové schůze představenstva je dán, jelikož jde o pravidelné společné zasedání s představenstvem Slovenské advokátní komory. Nyní je zapotřebí stanovit pouze termín letošní květnové schůze představenstva. Předseda po krátké diskusi navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory stanovuje termín květnové schůze představenstva na 20. – 21. května 2024.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 650-02/2024** v navrženém znění.

3) Legislativa

3a) Novela zákona o advokacii – pozměňovací návrh (kontrola úschov)

JUDr. Justoň informoval, že vláda předložila 24. ledna 2024 návrh novely zákona o advokacii k projednání v Poslanecké sněmovně.

V této souvislosti přednesl JUDr. Justoň představenstvu pozměňovací návrh reflektující legislativní nedostatky zjištěné v souvislosti s kauzou zpronevěry advokátních úschov JUDr. Sukovou. Tento návrh by mohla ČAK předložit v souvislosti s novelou zákona o advokacii projednávanou v Poslanecké sněmovně. V nastalé diskusi členové představenstva diskutovali různé varianty legislativních návrhů s tím, že převažuje názor, že otázku případného garančního fondu by v první řadě měla rozhodnout advokacie na půdě vrcholného orgánu stavovské samosprávy, tedy na sněmu. Na druhou stranu, pokud by kontrolní rada při kontrolách úschov disponovala oprávněním prolomit bankovní tajemství, není sporu o tom, že taková pravomoc by bezpečnost advokátních úschov zvýšila, aniž by měla negativní dopady na způsob jejich provádění.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí aktuální stav legislativního procesu ohledně návrhu novely zákona o advokacii.

Představenstvo České advokátní komory ukládá Odboru vnější a vnitřní legislativy, aby připravil legislativní návrh změny zákona o advokacii, který bude po konzultaci s MSp předložen do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v rámci právě probíhajícího projednávání návrhu novely zákona o advokacii (sněmovní tisk 623) v Poslanecké sněmovně tak, aby v případě kontroly advokátních úschov mohla kontrolní rada ČAK na základě žádosti obdržet bez souhlasu kontrolovaného advokáta od bank, spořitelních a úvěrových družstev a zahraničních bank informace o stavech účtů advokátních úschov a pohybu peněžních prostředků na nich.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 651-02/2024** v navrženém znění.

Mgr. Trojan poté informoval o odpovědích předsedů soudů na dotaz ohledně kontrol advokátních koncipientů při vstupech do soudních budov. S odkazem na některá vyjádření doporučil, aby byla též navržena novelizace § 7 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb. tak, že výjimka tam uvedená se vztahuje též na advokátní koncipienty.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory ukládá Odboru vnější a vnitřní legislativy, aby připravil legislativní návrh změny zákona o soudech a soudcích tak, aby pro advokátní koncipienty platily při vstupu do soudních budov stejné podmínky jako pro advokáty.

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 652-02/2024** v navrženém znění.

3b) Informace o legislativním procesu

Poté, co JUDr. Justoň s odkazem na písemný podkladový materiál přednesl podstatné body z informací o legislativním procesu za leden 2024, předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informace o legislativním procesu za leden 2024.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 653-02/2024** v navrženém znění.

3c) Pozvánka na jednání podvýboru ÚPV PSP ČR – vládní návrh zákona o hromadném občanském řízení soudním

Předseda informoval, že obdržel pozvánku na neveřejnou schůzi podvýboru Ústavně-právního výboru PSP pro justici, kde by měly být prodiskutovány další pozměňovací návrhy k vládnímu návrhu zákona o hromadném občanském řízení soudním.

Po projednání věci předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje JUDr. Čápa a JUDr. Justoně, aby se schůze podvýboru zúčastnili a uplatnili připomínky zpracované Sekcí pro právo soukromé ČAK.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 654-02/2024** v navrženém znění.

4) Matrika

4a) Činnost Odboru matriky v roce 2023 a plán dalšího rozvoje

Mgr. Trojan informoval, že v roce 2023 byla hlavní prioritou Odboru matriky digitalizace agend tak, aby se snížila administrativní zátěž odboru, s tím, že některé dokumenty si budou moci vygenerovat dle svých potřeb advokáti sami po spuštění nového webu ČAK v rámci zabezpečeného portálu MojeČAK. Do budoucna se počítá např. s přípravou metodiky pro nástupce / zástupce vyškrtnutých / pozastavených advokátů, přípravou rezervačního systému pro sjednání termínu výměny / převzetí knihy o prohlášení o pravosti podpisu, vyhotovení identifikačního průkazu atd.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí Stručnou informaci k činnosti odboru matriky a další plánu jeho rozvoje.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 655-02/2024** v navrženém znění.

4b) Přehled počtu advokátů a advokátních koncipientů

Předseda s odkazem na předložený přehled předložený Odborem matriky navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí přehled odboru matriky, z něhož se zjišťuje, že ke dni 2.2.2024 bylo v seznamech vedených Českou advokátní komorou zapsáno 12.868 aktivních advokátů a 2.377 aktivních advokátních koncipientů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 656-02/2024** v navrženém znění.

4c) Doplnění komise pro uznávání zahraničního vzdělání žadatelů o zápis do seznamu advokátních koncipientů

JUDr. Novotná a JUDr. Miketa upozornili, že po jmenování JUDr. Dolanské Bányaiové ústavní soudkyní má Komise ČAK pro posuzování žádostí o uznání zahraničního vzdělání pro zápis do seznamu advokátních koncipientů pouze dva členy. Z tohoto důvodu požádali, aby představenstvo doplnilo tuto komisi alespoň o jednu osobu. Předseda po zjištění souhlasného stanoviska navržené členky navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory jmenuje náhradnici představenstva Mgr. Hanu Gawlasovou členkou komise pro posuzování žádostí o uznání zahraničního vzdělání pro zápis do seznamu advokátních koncipientů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 657-02/2024** v navrženém znění.

5. Odbor výchovy a vzdělávání (JUDr. Brückler, Ing. Matoušková)

5a) Zpráva o vzdělávacích akcích pro advokátní koncipienty a advokáty v lednu 2024

Předseda s odkazem na předloženou zprávu navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu o vzdělávacích akcích pro advokátní koncipienty a advokáty v Praze a Brně v lednu 2024.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 658-02/2024** v navrženém znění.

5b) Finanční analýza stávajícího systému vzdělávání advokátních koncipientů

JUDr. Miketa v souladu s úkolem z prosincové schůze představenstva předložil finanční analýzu stávajícího systému vzdělávání advokátních koncipientů a zmínil její nejdůležitější

body. Tato analýza bude podkladem pro úvahy o úpravě koncepce vzdělávání advokátních koncipientů, jejíž návrh by měl být předložen na zářijovou schůzi představenstva.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí finanční analýzu stávajícího systému vzdělávání advokátních koncipientů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 659-02/2024** v navrženém znění.

5c) Školení pro advokáty v oblasti IT ve spolupráci s Centrem práva, technologií a digitalizace PF UK

JUDr. Miketa informoval o stávajících jednáních s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy týkajících se nabízených školení pro advokáty v oblasti IT, kdy v současné době se kromě obsahové náplně hledá i optimální model školení tak, aby nebyla ekonomicky ztrátová.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu o stavu jednání a příprav školení pro advokáty z oblasti ICT nabízených Centrem práva, technologií a digitalizace Právnické fakulty Univerzity Karlovy.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 660-02/2024** v navrženém znění.

5d) Zápis zahraničních advokátů do seznamu ČAK

JUDr. Miketa stručně komentoval zprávu Odboru matriky a Odboru výchovy a vzdělávání o posuzování slučitelnosti podmínek, za kterých žadatelé o složení uznávací zkoušky a zápis do seznamu zahraničních advokátů poskytují právní služby v domovském státě, s podmínkami zákona o advokacii.

Předseda po diskusi navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu Odboru matriky a Odboru výchovy a vzdělávání ČAK o posuzování slučitelnosti podmínek podle § 5a odst. 1 zákona o advokacii. Odboru matriky a Odboru výchovy a vzdělávání se ukládá, aby ve spolupráci s Legislativním odborem a odborem MEZ formulovali základní podmínky naplňování předpokladů uvedených v § 5a odst. 1 písm. a) ZA a jejich ověření.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 661-02/2024** v navrženém znění.

Předseda poté v 18.00 hodin pondělní jednání ukončil, poděkoval všem za účast a schůzi představenstva do úterních 09.00 hodin přerušil.

6. února 2024

PŘÍTOMNI:

JUDr. Robert Němec, LL.M.

JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb.

JUDr. Monika Novotná

JUDr. Michala Plachká, LL.M.

JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M.

Mgr. Kamil Blažek

Mgr. František Korbek, Ph.D.

JUDr. Radim Miketa

JUDr. Michal Žižlavský

Mgr. Pavel Kroupa

JUDr. Antonín Mokrý

JUDr. Jan Mikš

JUDr. Bohuslav Sedlatý

JUDr. Petr Čáp

PhDr. Iva Chaloupková

On-line:

Za regionální zástupce:

JUDr. Radek Šmerda,

Ph.D.

OMLUVENI:

JUDr. Tomáš Sokol

Mgr. Lukáš Trojan

JUDr. Hana Gawlasová

JUDr. Karel Brückler

JUDr. Tomáš Herblich

JUDr. Irena Schejbalová

6. Mezinárodní odbor (MEZ) – (JUDr. Maisner, Mgr. Vojířová)

6a) Evropská legislativa

Návrh nařízení o umělé inteligenci

Stálá zástupkyně ČAK v Bruselu zpracovala a předložila představenstvu obsáhlou zprávu o připravovaném návrhu nařízení o umělé inteligenci (AI Act), jakožto i stanovisku a připomínkách CCBE. Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory rozhodlo, že návrh nařízení o umělé inteligenci (AI Act) bude předložen Sekci pro právo trestní, a to zejména za účelem posouzení, 1) zda specifikace účasti na organizované zločinecké skupině reflektuje dříve vznášené obavy ČAK z neomezeného rozšíření kategorie závažných trestných činů na organizovanou skupinu a 2) zda znění výjimek pro uplatnění použití biometrické identifikace v reálném čase versus následně je ústavně konformní. Představenstvo dále doporučuje sepsat a uplatnit další připomínky, které připraví Sekce pro právo trestní ve spolupráci se stálou zástupkyní ČAK v Bruselu, která následně zajistí jejich předání unijním institucím. Stálé zástupkyni v Bruselu Mgr. Dvořákové Recové se ukládá, aby ve spolupráci s JUDr. Novákem ml. připravila podklad pro Sekci pro právo trestní k rozhodnutí.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 662-02/2024** v navrženém znění.

Ostatní

Po projednání další obsáhlé zprávy vypracované stálou zástupkyní ČAK v Bruselu týkající se evropské legislativy předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci o AML legislativním balíčku a směrnici o ochraně životního prostředí prostředky trestního práva .

Představenstvo České advokátní komory ukládá Sekci pro AML, aby posoudila aktuálně projednávané předpisy týkající se AML, zejména navrhovaný článek 38 AML směrnice o boji proti praní peněz, pokud jde o dopad této směrnice na advokátní samosprávu, resp. dohled ze strany FAÚ.

Představenstvo České advokátní komory ukládá Odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby zjistil aktuální stav prací na Ministerstvu spravedlnosti ohledně nařízení o předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech a aby ve spolupráci se stálou zástupkyní ČAK v Bruselu připravil oficiální stanovisko ČAK k tomuto nařízení.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 663-02/2024** v navrženém znění.

6b) Vyúčtování zahraničních cest za r. 2023

Předseda s odkazem na písemný podkladový materiál navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí Přehled nákladů na zahraniční služební cesty v roce 2023.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 664-02/2024** v navrženém znění.

6c) Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně a Aktuality z EU za prosinec 2023 a leden 2024

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně a Aktuality z EU za prosinec 2023 a leden 2024, které jsou přílohou zápisu ZDE a ZDE.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 665-02/2024** v navrženém znění.

6d) Žádost o podporu ČAK: Společné prohlášení k Odsouzení soudních útoků na disidenty v Íránu: Výzva k právní integritě

JUDr. Mokrý informoval, že se na ČAK obrátil pan Mohamed Haníf Jazairi, tajemník iniciativy „Spravedlnost pro oběti masakru v Íránu v roce 1988“, který požádal o podporu a podpis společného prohlášení k odsouzení soudních útoků na disidenty v Íránu „Výzva k právní integritě“, kterou již dříve podepsala také mezinárodní advokátní organizace FBE a další advokátní komory.

Po diskusi se představenstvo shodlo, že není nutné samostatně se k této výzvě připojovat, neboť tak Komora již učinila nepřímo tím, že u příležitosti Dne ohroženého advokáta, který je tento rok zaměřen na íránské advokáty, publikovala k tomuto tématu článek v Advokátním deníku. Zároveň je ČAK členem Federace evropských advokátů (FBE), která podepsala Společné prohlášení Koalice za den ohroženého advokáta.

V tomto duchu byl zformulován návrh odpovědi na žádost Mohameda Hanífa Jazairiho.

Poté předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory vyslovuje souhlas s návrhem odpovědi, která bude za ČAK odeslána panu Mohamedu Hanífu Jazairimu.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 666-02/2024** v navrženém znění.

6e) Zadávání právních služeb orgány veřejného sektoru

Mgr. Korbek s ústním zdůvodněním navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory ukládá odboru MEZ, aby zpracoval srovnávací studii v rámci evropských advokátních komor se zaměřením na implementaci tzv. zadávací směrnice ve vztahu k zadávání právních služeb orgány veřejného sektoru, zejména jak je v jednotlivých zemích upravena výjimka z povinného veřejného zadávání právních služeb.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 667-02/2024** v navrženém znění.

7. Různé

7a) Návrh na udělení advokátního vyznamenání JUDr. Václavu Vlkovi (Mgr. Trojan)

Mgr. Trojan navrhl, aby Komora udělila advokátu JUDr. Václavu Vlkovi, který náhle zemřel 19. ledna 2024, in memoriam nejvyšší advokátní vyznamenání Záslužný kříž za jeho dlouholetou činnost v orgánech České advokátní komory, když působil v Kontrolní radě, Odvolací kárné komisi a byl řadu let předsedou Výboru pro vnější vztahy ČAK. Svou bohatou publikační činností často přispíval k pozitivnímu vnímání advokacie. Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí s tím, aby předseda ČAK udělil vyznamenání ČAK Záslužný kříž in memoriam JUDr. Václavu Vlkovi.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 668-02/2024** v navrženém znění.

7b) Pozvánka předsedy VS v Praze – Kulatý stůl k připravovaným změnám v kárném řízení (JUDr. Němec)

Předseda informoval o pozvánce předsedy Vrchního soudu v Praze na Kulatý stůl k tématu připravovaných změn v kárném řízení, kterého by se měli účastnit představitelé obou nejvyšších soudů, Nejvyššího státního zastupitelství a profesních organizací soudců a státních zástupců, Ministerstva spravedlnosti a Parlamentu.

Předseda po projednání věci navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory rozhodlo, že se Kulatého stolu Kárné řízení a jeho nová perspektiva na Vrchním soudu v Praze 25. dubna 2024 za Českou advokátní komoru zúčastní Mgr. Lukáš Trojan a JUDr. Petr Čáp.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 669-02/2024** v navrženém znění.

7c) Pozvánka PSP - Kulatý stůl k možným úpravám dovolacího řízení (JUDr. Němec)

S odkazem na pozvánku poslankyně Evy Decroix a po projednání věci předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory rozhodlo, že se Kulatého stolu k možné úpravě dovolacího řízení v Poslanecké Sněmovně 4. března 2024 za Českou advokátní komoru zúčastní JUDr. Robert Němec a JUDr. Monika Novotná. Dále představenstvo navrhuje, aby s nabídkou účasti jako další zástupci České advokátní komory na této akci byli osloveni JUDr. Stanislav Balík a JUDr. Renáta Šínová.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 670-02/2024** v navrženém znění.

7d) Žádost advokáta o přistoupení ČAK k ústavní stížnosti / dovolání (JUDr. Čáp)

Na ČAK se obrátil advokát s dotazem, zda by měla zájem být vedlejším účastníkem ve věci mimořádného opravného prostředku, který bude směřovat proti rozhodnutí soudu, jenž radikálně zkrátí vyúčtovanou odměnu právního zástupce ustanoveného soudem v civilním řízení.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí se vstupem ČAK do řízení jako vedlejší účastník, za předpokladu, že žadatel takové řízení zahájí a předloží ČAK dostatečné podklady a argumenty.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 671-02/2024** v navrženém znění.

JUDr. Žižlavský při této příležitosti navrhuje, aby Komora revidovala pravidla, za nichž vstupuje jako vedlejší účastník do řízení ve věcech, které mají dopad na celou advokacii a přesahují individuální zájem advokáta. Zároveň navrhuje, aby se ČAK zabývala možností vstupovat do řízení nejenom na straně a na návrh účastníka řízení, ale jako tzv. amicus curiae. Tento bod bude zařazen na příští schůzi představenstva.

7e) Podnět advokáta ke snížení poplatku za opakovanou advokátní zkoušku (JUDr. Čáp)

JUDr. Čáp přednesl podnět advokáta ke snížení poplatku za opakovanou advokátní zkoušku v případě, kdy kandidát opakuje zkoušku pouze z jednoho oboru práva. Tento advokát současně požádal o prominutí části příspěvku na činnost ČAK za rok 2024.

Předseda po diskusi navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo ČAK souhlasí, aby poplatek za opakovanou advokátní zkoušku vykonávanou pouze z jednoho oboru byl snížen na částku 4 000 Kč a ukládá Odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK, aby připravil tomu odpovídající změnu usnesení představenstva č. 2/2004 Věstníku.

Představenstvo České advokátní komory postupuje žádost advokáta o prominutí části příspěvku na činnost ČAK za rok 2024 pověřenému členu představenstva JUDr. Ondřeji Trubačovi, Ph.D., LL.M. a pověřené náhradnici představenstva Mgr. Haně Gawlasové.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 672-02/2024** v navrženém znění.

7f) Advokáti do škol, Bankéři do škol (JUDr. Plachká)

JUDr. Plachká informovala představenstvo, že JUDr. Petr Toman v návaznosti na rezignaci člena představenstva sdělil, že nadále nebude koordinovat projekt Advokáti do škol. S ohledem na tuto skutečnost JUDr. Plachká navrhuje, aby představenstvo pověřilo koordinací jednoho z členů či náhradníků představenstva tak, aby byla zajištěna informovanost členů představenstva o projektu Advokáti do škol. Navrhuje, aby koordinátorem byl jmenován

Mgr. Pavel Kroupa, který se již projektu věnoval v rámci projektu Advokáti do dětských domovů, a aby navázal komunikaci s Českou bankovní asociací ohledně možnosti spolupráce s projektem Bankéři do škol. JUDr. Trubač informoval představenstvo, že tuto záležitost projedná s Mgr. Ronaldem Němcem, původním duchovním otcem projektu Advokáti do škol.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory jmenuje koordinátorem projektu Advokáti do škol Mgr. Pavla Kroupu. Zároveň pověřuje Mgr. Kroupu, aby provedl revizi stávajícího fungování projektu a navrhl případné úpravy do budoucnosti. Zprávu předloží na dubnovou schůzi představenstva.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 673-02/2024** v navrženém znění.

7g) Výjezdní zasedání představenstev ČAK a SAK (PhDr. Chaloupková)

PhDr. Chaloupková informovala o stavu příprav společného výjezdního zasedání představenstev České advokátní komora a Slovenské advokátní komory.

Předseda po krátké diskusi navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí obě varianty předběžného programu společného zasedání představenstev ČAK a SAK ve dnech 23. až 25. června 2024 včetně předběžných rozpočtů. Představenstvo České advokátní komory ukládá Odboru vnějších vztahů a Odboru hospodářskému a organizačnímu ČAK, aby organizačně zajistily toto výjezdní zasedání, s důrazem na efektivní vynaložení finančních nákladů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 2

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 674-02/2024** v navrženém znění.

7h) Zpráva o činnosti knihoven ČAK v r. 2023

Předseda s odkazem na předloženou zprávu Mgr. Lenky Danilišín a Aleny Karlové o činnosti knihoven ČAK v roce 2023 navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí Zprávu o činnosti knihoven ČAK v Praze a v Brně.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 9

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 675-02/2024** v navrženém znění.

7i) Žádost o příspěvek na tenisový turnaj (JUDr. Miketa)

JUDr. Radim Miketa, jako jeden z organizátorů tradičního mezinárodního tenisového turnaje ve čtyřhrách „Prezidentský pohár“, s odkazem na písemný podklad požádal o příspěvek ze sociálního fondu ČAK ve výši 70.000 Kč na úhradu nákladů na pronájem tenisové haly, míčů, cen pro vítěze a drobné občerstvení.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje příspěvek ze sociálního fondu ČAK v částce 70.000 Kč na 17. ročník mezinárodního tenisového turnaje v Ostravě ve čtyřhrách - Prezidentský pohár, který se bude konat ve dnech 22.3.-23.3.2024 v Ostravě.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 676-02/2024** v navrženém znění.

7j) Zpráva o zasedání Výboru regionálních představitelů (JUDr. Miketa)

JUDr. Miketa s odkazem na zápis ze zasedání Výboru regionálních představitelů konaného 8. ledna 2024 v Praze informoval o jeho průběhu, nejdůležitějších závěrech, jakož i o tom, že regionální představitelé převážně nepovažují za vhodné zavedení garančního fondu pro advokátní úschovy, s ohledem na princip, že by v zásadě poctiví advokáti dopláceli na defraudace nepoctivých kolegů.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informace o průběhu zasedání Výboru regionálních představitelů 8. ledna 2024.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 677-02/2024** v navrženém znění.

7k) Stálá konference českého práva – žádost o finanční příspěvek (PhDr. Chaloupková)

PhDr. Chaloupková informovala, že JUDr. Karel Havlíček, zakladatel Stálé konference českého práva, dopisem z 10. ledna 2024 požádal ČAK o finanční příspěvek na organizaci odborných právnických seminářů / konferencí plánovaných na rok. 2024.

Předseda po krátké diskusi navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí, aby Česká advokátní komora poskytla finanční příspěvek ve výši 100.000 Kč Stálé konferenci českého práva na konání odborných právnických akcí s účastí advokátů v roce 2024 a ukládá Odboru vnějších vztahů ČAK, aby v součinnosti se Stálou konferencí českého práva zajistil prezentaci jednotlivých akcí v médiích ČAK.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 678-02/2024** v navrženém znění.

7l) Karlovarské právnícké dny – žádost o příspěvek

V úvodu se JUDr. Novotná vyloučila z projednávání této věci.

JUDr. Němec konstatoval, že viceprezident společnosti Karlovarské právnícké dny JUDr. Vladimír Zoufalý dopisem z 8. ledna 2024 požádal ČAK, aby se stala spolupořadatelem 31. ročníku Karlovarských právnických dní ve dnech 13. – 15. června 2024 a poskytla finanční příspěvek na tuto akci.

Po diskusi, během níž zaznělo několik možných výší příspěvku, předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí, aby Česká advokátní komora poskytla finanční příspěvek ve výši 75.000 Kč na XXX. konferenci Karlovarské právnícké dny ve dnech 13. – 15. června 2024.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 5

Proti: 1

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 679-02/2024** v navrženém znění.

7m) Stížnost vězněné osoby – nemožnost kontaktu advokáta na přesměrovaný telefon (JUDr. Němec)

Předseda informoval o dopisu klienta ve výkonu trestu odnětí svobody, jenž si stěžuje, že mu ve věznici není umožněn telefonní kontakt s obhájcem, když obhájce má telefonní číslo nahlášené věznici pro kontakt klienta s ním přesměrované na jiné telefonní číslo.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje tajemníka, aby se spojil se stěžovatelem.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 680-02/2024** v navrženém znění.

7n) Den otevřených dveří advokátních kanceláří v Brně (JUDr. Trubač)

JUDr. Trubač informoval o záměru uspořádat v Brně Den otevřených dveří advokátních kanceláří s cílem propojit studenty právnických fakult, koncipienty, ale i advokáty s dalšími advokátními kanceláři. Spoluorganizátory akce by byla ČAK, advokátní kancelář Valíček & Valíčková a Právnická fakulta Masarykovy univerzity.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí se spoluúčastí České advokátní komory na Dni otevřených dveří advokátních kanceláří v Brně a ukládá JUDr. Schejbalové, aby pobočka ČAK v Brně poskytla na této akci součinnost.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 681-02/2024** v navrženém znění.

7o) Kongres Právní prostor – žádost o záštitu (JUDr. Maisner)

ATLAS Consulting spol. s r.o. požádala dopisem z 8. ledna 2024 ČAK o udělení hlavní odborné partnerské záštity pro 12. ročník kongresu Právní prostor 2024, který se uskuteční ve dnech 9. a 10. dubna 2024 na Seči.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory souhlasí s udělením hlavní odborné partnerské záštity pro 12. ročník kongresu Právní prostor 2024.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 682-02/2024** v navrženém znění.

Poté, ve 12:25 hodin, předseda poděkoval přítomným za účast a schůzi představenstva ukončil.

Zapsala: Mgr. Lenka Vobořilová

Správnost zápisu ověřil: JUDr. Petr Čáp, tajemník ČAK

Zápis z hlasování per rollam výběrové komise pro Zajištění on-line účasti advokátů na sněmu České advokátní komory

Členové výběrové komise: JUDr. Martin Maisner, PhD., MCI Arb., místopředseda ČAK
JUDr. Monika Novotná, místopředsedkyně ČAK
JUDr. Michala Plachká, LL.M., místopředsedkyně ČAK
JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M., místopředseda ČAK
Mgr. Pavel Kroupa, náhradník představenstva ČAK
JUDr. Martin Vychopeň, člen kontrolní rady ČAK

V souladu s usnesením představenstva č. 503-09/2023 proběhlo jednání s níže uvedenými vybranými subjekty, které doručily upravené nabídky dle požadavků ČAK.

1. ABUCO ICT s.r.o.
2. ELA BLOCKCHAIN SERVICES a.s.
3. GUARANT International spol. s r.o.
4. Konica Minolta Business Solutions Czech, spol. s r.o.

Je konstatováno, že byly odevzdány celkem 4 nabídky a na základě těchto nabídek bylo vypracováno jejich hodnocení.

Ve dnech 22. – 23. 1. 2024 proběhlo hlasování per rollam týkající se doporučení dodavatele zajištění konferenční části 9. sněmu ČAK a dodavatele volební části sněmu. Výběrová komise vybrala jako nejlepšího uchazeče pro zajištění konferenční části 9. sněmu ČAK společnost GUARANT International, spol. s r.o., IČO: 45245401 a pro zajištění volební části sněmu společnost ABUCO ICT s.r.o., IČO: 29153905.

Výsledky hlasování:

Pro: 4

Proti: 0

Zdrželi se: 2

Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně za prosinec 2023 a leden 2024 (pro informaci)

Zástupkyně se ve dnech 3. – 6. prosince zúčastnila s kolegyní Vojířovou studijní cesty pro advokáty do Štrasburku. V rámci tohoto programu kromě oficiálního programu, který byl velmi zajímavý a účastníci jej hodnotili pozitivně, došlo k navázání spolupráce s novým velvyslancem ČR při Radě Evropy a rovněž k debatám o spolupráci s českou soudkyní ESLP, Kateřinou Šimáčkovou a s právníčkou u ELSP Evou Hubálkovou. Zástupkyně se ve Štrasburku nad rámec programu rovněž sešla s tajemníkem CCBE, Simonem Cuomem na jeho pozvání. Proběhla diskuse o strategickém dokumentu CCBE a možné účasti pana tajemníka na jednání představenstva ČAK, které se následně uskutečnilo dne 12. prosince.

Zástupkyně se dne 7. prosince zúčastnila jednání sekce ČAK pro mezinárodní právo v rámci které informovala o aktuálních iniciativách CCBE a vybraných výborů.

Zástupkyně v průběhu prosince zpracovala připomínky ke Strategickému dokumentu CCBE, které byly schváleny představenstvem a budou diskutovány na únorovém zasedání Stálého výboru CCBE ve Vídni dne 8. února, a to za účasti předsedy ČAK. Severské státy a Rakousko již předběžně vyjádřily našim připomínkám podporu.

Zástupkyně v průběhu prosince a ledna v kooperaci s ostatními bruselskými zastoupeními pracovala na prosazování prioritních témat ohledně finalizace AML legislativního balíčku a Aktu o umělé inteligenci, jež jsou součástí podkladu Evropská legislativa.

Zástupkyně dále v průběhu prosince na žádost Mgr. Trojana zjišťovala možnosti přistoupení ČAK k předběžné otázce Lucemburského soudu a vyjádřila opakovaně možnost podílet se na přípravě stanoviska ČAK, jímž představenstvo pověřilo konkrétní osoby. Dle informací od vrchní ředitelky odboru pro mezinárodní a evropské záležitosti MSp Fišerové se MSp otázkami, jež jsou primárně v gesci jiných ministerstev (MF), hlouběji nezabývá, pokud gesční ministerstvo neprojeví zájem. Zástupkyně nemá informace, že by ČAK v této souvislosti kontaktovala MF, ani dosud neobdržela návrh textu stanoviska k doplnění či jeho finální podobu.

Zástupkyně dále zpracovala v součinnosti s legislativním odborem ČAK a poradním orgánem Vopoza příspěvek ČAK do Zprávy o právním státu za rok 2024. Příspěvek byl schválen vedením ČAK a odeslán do Komise. Je přílohou č. 1 k tomuto dokumentu. Dále se zástupkyně v této souvislosti zúčastnila několika jednání kontaktních osob ROL sítě pro přípravu příspěvku CCBE, který je předložen ke schválení na jednání Stálého výboru CCBE ve Vídni. Komise nám sdělila v rámci jednání s vedoucím kabinetu místopředsedkyně Jourové, že belgické předsednictví považuje Zprávu o právním státu za naprosto zásadní, což svědčí o rostoucí popularitě a dosahu tohoto instrumentu.

Zástupkyně se dále aktivně podílela na přípravě Novoroční recepce ve společných prostorách v Avenue des Nerviens, kromě organizačních záležitostí měla na starost veškerou grafiku.

Zástupkyně dále rozesílala pozvánky hostům ČAK. Zástupkyně dále připravila program jednání pro zástupce ČAK po dobu pobytu v Bruselu ve dnech 23. – 25. ledna, kterého se rovněž aktivně účastnila. Připravila též podklady a témata pro jednání. Recepce, jíž se zúčastnilo více než 120 hostů i související jednání byla velice přínosná. Vyvstalé úkoly a priority jsou postupně plněny. Následně zástupkyně zpracovala výstupy z jednání na sociální síť a do Advokátního deníku (<https://advokatnidenik.cz/2024/01/26/o-legislative-i-principch-pravniho-statu-v-eu-jednali-zastupci-cak-v-bruselu/>).

Zástupkyně dále zpracovala první obecnou analýzu, která má sloužit jako základ podkladu pro implementaci přijatého nařízení o předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech (e-evidence). Analýza je součástí podkladu evropská legislativa a bude následně rozpracována dle pokynů představenstva v součinnosti s pověřenými sekcemi ČAK, příp. legislativním odborem ČAK.

Zástupkyně v daném období pracovala na přípravě podkladů pro jednání prosincového, lednového a únorového představenstva, vypracovala Aktuality z EU za prosinec 2023 a leden 2024. Zástupkyně dále kontinuálně informuje (nejen) členy ČAK. Je nadále k dispozici všem členům představenstva ČAK a expertním výborům a uvítá jakékoliv ad hoc podněty, otázky, či postřehy, ať už z již sledovaných témat, či nových, jež nebyly dosud diskutovány. V případě zájmu zástupkyně ráda poskytne více informací o uvedených výstupech i další souvislosti.

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(prosinec 2023 a leden 2024)

★ Politická dohoda ohledně Aktu o kybernetické odolnosti

Dne 1. prosince dosáhly Evropský parlament a Rada politické dohody o aktu o kybernetické odolnosti. Akt o kybernetické odolnosti je prvním právním předpisem svého druhu na světě. Klade si za cíl zvýšit úroveň kybernetické bezpečnosti digitálních produktů ve prospěch spotřebitelů a podniků v celé EU, neboť zavádí povinné požadavky na kybernetickou bezpečnost pro veškerý hardware a software, od dětských chůviček, inteligentních hodinek a počítačových her až po firewally a routery. Produkty s různou úrovní rizika budou mít odlišné bezpečnostní požadavky. Posouzení třetí stranou bude podléhat méně než 10 % produktů.

V důsledku přijetí nařízení budou muset být všechny výrobky uváděné na trh EU kyberneticky bezpečné. Jedná se o zásadní krok v boji proti rostoucí hrozbě ze strany pachatelů kybernetických trestných činů a dalších nepřátelských subjektů. Výrobci hardwaru a softwaru budou mít povinnost provádět opatření v oblasti kybernetické bezpečnosti v průběhu celého životního cyklu výrobku, od jeho návrhu a vývoje až po zachování bezpečnosti po jeho uvedení na trh. Regulace rovněž zavádí povinnost výrobců poskytovat spotřebitelům včasnou bezpečnostní aktualizaci během několika let po nákupu. Toto období musí být přiměřené životnosti výrobků. Prostřednictvím těchto opatření umožní nové nařízení uživatelům činit informovanější a bezpečnější rozhodnutí, neboť výrobci se budou muset stát transparentnějšími a odpovědnějšími za bezpečnost svých výrobků.

Více informací je k dispozici v češtině zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_6168

★ Trestní vyšetřování: Rada dosáhla postoje k předávání řízení mezi členskými státy

Rada se 4. prosince dohodla na vyjednávacím postoji (obecném přístupu) k navrhovanému nařízení EU, který se týká předávání řízení v trestních věcech. Cílem návrhu je předcházet zbytečným souběžným řízením a přispívat k účinnému a řádnému výkonu trestního soudnictví v členských státech. Návrh stanoví pravidla pro předávání trestních řízení mezi členskými státy. Klade si za cíl zajistit dodržování

základních práv v rámci postupu předávání trestních řízení a zvýšit účinnost a právní jistotu. Pomůže také předcházet beztrestnosti v případech, kdy je odmítnuto předání osoby do jiného členského státu na základě evropského zatýkacího rozkazu.

Orgány jednotlivých zemí budou dle nařízení rozhodovat o žádosti o předání řízení (do jiné země) na základě seznamu společných kritérií. Mezi tato kritéria patří: trestný čin byl spáchán na území členského státu, kam má být řízení předáno; jedna nebo více podezřelých nebo obviněných osob je občanem daného členského státu nebo v něm má bydliště; jedna nebo více podezřelých nebo obviněných osob se nachází v členském státě, kam má být řízení předáno; většina důkazů relevantních pro vyšetřování se nachází v daném členském státě nebo se v něm nachází nebo v něm má bydliště většina relevantních svědků. Návrh nařízení rovněž ukládá povinnost dodržovat při rozhodování o předání práva podezřelých osob, obviněných osob a obětí. Země, která byla požádána o předání řízení, musí sdělit druhé zemi své rozhodnutí – zdá předání přijímá nebo odmítá – nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy obdržela danou žádost. Tato lhůta může být prodloužena maximálně o 30 dnů. Na základě dohodnutého postupu bude Rada s to zahájit jednání s Evropským parlamentem – jakmile ten přijme svůj postoj – s cílem rozhodnout o společném znění právního předpisu.

Více informací je k dispozici v češtině zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/12/04/criminal-investigations-council-reaches-position-on-the-transfer-of-proceedings-between-member-states/>

Nařízení o digitalizaci přeshraniční justiční spolupráce a přístupu ke spravedlnosti

Dne 8. prosince byly přijaty dva legislativní akty EU - nařízení o digitalizaci přeshraniční justiční spolupráce a přístupu ke spravedlnosti a související směrnice. Díky těmto aktům budou moci občané a jejich právní zástupci komunikovat s úřady v přeshraničních řízeních v EU prostřednictvím evropského elektronického přístupového místa – například uplatňovat nároky nebo odesílat a přijímat informace. Úřady budou moci rovněž komunikovat mezi sebou a vyměňovat si údaje týkající se konkrétních případů prostřednictvím bezpečných a spolehlivých digitálních kanálů. Nová pravidla umožní účast stran a jiných příslušných osob na soudních jednáních v občanských, obchodních a trestních věcech prostřednictvím videokonference nebo jiné technologie zajišťující komunikaci na dálku; elektronickou komunikaci mezi fyzickými nebo právními osobami nebo jejich zástupci a příslušnými úřady; uznávání dokumentů s elektronickým podpisem nebo elektronickou pečetí; úhradu poplatků elektronickými prostředky.

Nařízení vstoupí v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku EU a začne se používat patnáct měsíců po tomto vstupu v platnost. Směrnice vyžaduje provedení ve vnitrostátním právu.

Více informací je k dispozici zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/12/08/eu-takes-important-step-towards-digitalisation-of-justice-systems/>

Akt o umělé inteligenci

Evropský parlament a Rada dosáhly dne 9. prosince politické dohody ohledně aktu o umělé inteligenci.

Akt o umělé inteligenci je stěžejní legislativní iniciativou, která má potenciál podpořit rozvoj a zavádění bezpečné a spolehlivé umělé inteligence po celém jednotném trhu EU subjekty z veřejného i soukromého sektoru. Hlavním cílem aktu je regulovat umělou inteligenci, protože je schopna společnost poškodit, a to uplatněním přístupu založeného na posouzení rizik: čím vyšší riziko, tím přísnější pravidla. Jelikož se jedná o vůbec první legislativní návrh tohoto druhu na světě, bude moci stanovit globální standard pro regulaci umělé inteligence v ostatních jurisdikcích tak, jako se to stalo v případě nařízení GDPR, a tím propagovat evropský přístup k regulaci technologií v mezinárodním měřítku.

Ve srovnání s původním návrhem Komise lze nové hlavní prvky předběžné dohody shrnout takto: pravidla pro obecné modely umělé inteligence s velkými dopady, které mohou v budoucnu představovat systémové riziko, jakož i pro vysoce rizikové systémy umělé inteligence revidovaný systém řízení s určitými donucovacími pravomocemi na úrovni EU; rozšíření seznamu zákazů, avšak s tím, že donucovací orgány mohou ve veřejných prostorách za uplatnění záruk využívat biometrickou identifikaci na dálku; lepší ochrana práv díky povinnosti provozovatelů vysoce rizikových systémů umělé inteligence provést před uvedením systému umělé inteligence do provozu posouzení dopadů na základní práva.

Pokud jde o správu, příslušné vnitrostátní orgány dozoru nad trhem budou dohlížet na provádění nových pravidel na vnitrostátní úrovni. Koordinaci tohoto dohledu bude na evropské úrovni zajišťovat nový Evropský úřad pro umělou inteligenci, který bude zřízen v rámci Evropské komise. Tento nový úřad bude rovněž dohlížet na provádění a prosazování nových pravidel pro modely UI pro všeobecné použití. Společně s vnitrostátními orgány dozoru nad trhem bude úřad pro umělou inteligenci prvním orgánem na světě, který bude prosazovat závazná pravidla pro umělou inteligenci, a proto se očekává, že se stane uznávaným vzorem na mezinárodní úrovni. V případě modelů pro obecné účely bude hrát ústřední úlohu vědecká komise nezávislých odborníků, která bude vydávat varování o systémových rizicích a přispívat ke klasifikaci a testování modelů.

Politickou dohodu nyní musí formálně schválit Evropský parlament a Rada. V platnost vstoupí 20 dní po vyhlášení v Úředním věstníku. Akt o umělé inteligenci se pak začne uplatňovat dva roky po svém vstupu v platnost, s výjimkou některých zvláštních ustanovení: zákazy se začnou používat již po 6 měsících, zatímco pravidla pro obecnou umělou inteligenci se uplatní po 12 měsících.

Více informací je k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_6473

Posílení práv občanů EU

Dne 6. prosince Evropská komise představila balíček opatření, jež mají za cíl posílit práva vyplývající z občanství EU po celé Unii. Lidé, kteří jsou státními příslušníky země EU, požívají souboru práv a výhod, jež se odlišují práv spojených se státní příslušností daného členského státu, včetně práva na volný pohyb, konzulární ochranu a aktivní účast na demokratických procesech.

Komise navrhuje změnit pravidla stanovená ve směrnici o konzulární ochraně s cílem chránit a podporovat občany EU v zahraničí v době krizí. Tento návrh byl vypracován v úzké spolupráci s vysokým představitelem, pod jehož vedením působí Evropská služba pro vnější činnost a delegace EU ve třetích zemích. V rámci balíčku Komise rovněž předkládá nové pokyny týkající se práva na volný pohyb, příručku o osvědčených volebních postupech pro občany se zdravotním postižením, kompendium o technikách elektronického hlasování, jakož i příručku o občanství EU.

V rámci představených iniciativ navrhuje Komise revizi směrnice EU o konzulární ochraně s cílem zajistit lepší a snazší ochranu občanů EU ve třetích zemích, ve které nemá stát, jehož jsou státními příslušníky, konzulát či velvyslanectví. Občané EU by proto měli mít možnost získat jasnější informace a uplatnit svá práva na pomoc a ochranu. Návrh obsahuje opatření, jež mají zjednodušit postupy a umožnit co nejlepší využívání globální sítě delegací EU, velvyslanectví a konzulátů členských států s cílem lépe pomáhat občanům v nouzi; posílit opatření v oblasti připravenosti na krize a reakce na ně mimo jiné pořádáním pravidelných konzulárních krizových cvičení a vypracováním krizových konzulárních plánů, jež budou obsahovat posouzení možných rizik a odhad přítomnosti občanů EU v jednotlivých zemích; umožnit vyslání společných týmů konzulárních odborníků, kteří posílí diplomatický a konzulární sbor během krizí.

Podrobnější informace jsou k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_6330

Návrh nařízení o usnadnění přeshraničních řešení

Komise zveřejnila dne 12. prosince pozměněný návrh „nařízení o usnadnění přeshraničních řešení“, aby členským státům pomohla při překonávání překážek, které ovlivňují každodenní život 150 milionů evropských občanů žijících v evropských přeshraničních regionech. Mezi překážky, kterým občané, podniky a orgány veřejné správy v těchto regionech čelí, patří odlišné technické normy nebo vnitrostátní správní a právní předpisy, které nezohledňují přeshraniční rozměr. Tyto překážky mohou omezovat rozvoj infrastruktury a fungování přeshraničních veřejných služeb. Překážky této povahy znesnadňují život přeshraničních komunit, mimo jiné například omezením přístupu ke zdravotní péči (včetně záchranné služby) a omezením jejich schopnosti koordinovat úsilí při reakci na katastrofy a spolupracovat na společných projektech infrastruktury. Překonání těchto překážek by výrazně zlepšilo fungování jednotného trhu EU. Ve studii financované Komisí se odhaduje, že odstranění 20 % stávajících právních a administrativních překážek by vedlo v přeshraničních regionech ke zvýšení HDP o 2 % a vytvořilo by více než jeden milion pracovních míst.

Více informací je k dispozici v češtině zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_6463

Evropský akt o svobodě sdělovacích prostředků

Dne 15. prosince došlo k uzavření politické dohody Evropského parlamentu a Rady ohledně Evropském aktu o svobodě sdělovacích prostředků, který Komise navrhla v září 2022.

Tato nová pravidla lépe ochrání redakční nezávislost a pluralitu sdělovacích prostředků, zajistí transparentnost a spravedlnost a přinesou lepší spolupráci mediálních orgánů prostřednictvím nové evropské rady pro sdělovací prostředky. To zahrnuje bezprecedentní záruky pro novináře, aby mohli svobodně a bezpečně vykonávat svou práci. Tento nový soubor pravidel též zajistí, aby sdělovací prostředky – veřejnoprávní i soukromé – mohly na vnitřním trhu EU snadněji působit přeshraničně bez nepřiměřeného tlaku a těžit z digitální transformace mediálního prostoru.

Podrobnější informace jsou k dispozici v češtině zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_6635

Zlepšení pracovních podmínek při práci prostřednictvím platform

Dne 13. prosince 2023 dosáhly Evropský parlament a Rada politické dohody ohledně směrnice o zlepšení pracovních podmínek při práci prostřednictvím platform, kterou Komise navrhla v prosinci 2021. Cílem směrnice je zajistit, aby lidé pracující prostřednictvím digitálních pracovních platform mohli plně využívat pracovní práva a sociální dávky, na něž mají nárok. Jejím účelem je podpora udržitelného růstu digitálních pracovních platform v EU. Směrnice zejména stanoví opatření ke správnému určení zaměstnaneckého statusu osob pracujících prostřednictvím platform a k podpoře transparentnosti a spravedlnosti v algoritmickém řízení (tj. automatizované systémy podporující nebo nahrazující řídicí funkce). Po formálním schválení dohody Evropským parlamentem a Radou budou mít členské státy dva roky na to, aby směrnici EU začlenily do vnitrostátního práva.

Více informací je k dispozici v češtině zde:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_6586

Belgické předsednictví v Radě

Od 1. ledna 2024 se Belgie ujímá předsednictví v Radě Evropské unie jako druhá země předsednického tria Španělsko-Belgie-Maďarsko. Belgické předsednictví si stanovilo šest klíčových priorit: Obrana právního státu, demokracie a jednoty; Posílení konkurenceschopnosti; Úsilí o ekologickou a spravedlivou transformaci; Posílení sociální a zdravotní agendy; Ochrana lidí a hranic; Podpora globální Evropy.

Pokud jde o první zmíněnou prioritu, Předsednictví chce posílit postavení a začlenění občanů se zvláštním zaměřením na účast mládeže, jakož i práci v oblasti Evropského prostoru vzdělávání, kvality vzdělávání, celoživotního učení, mobility a sportu. Bude prosazovat demokratické hodnoty tím, že posílí svobodu a pluralitu sdělovacích prostředků, podnítl digitální transformaci kulturních a kreativních odvětví a prozkoumá vazby mezi kulturou, dědictvím a evropskou identitou. V tomto ohledu nám spolupráce na různých úrovních správy umožní účinně reagovat na různorodou škálu potřeb a výzev a zároveň respektovat zásady subsidiarity a proporcionality.

Předsednictví je dále odhodláno podporovat kandidátské země v jejich úsilí o vstup do EU. Zároveň bude zásadní připravit politiky, zdroje a rozhodovací struktury Unie s ohledem na budoucí přistoupení.

Webové stránky belgického předsednictví jsou k dispozici v angličtině zde: <https://belgian-presidency.consilium.europa.eu/en/>

Revize směrnice o evropských radách zaměstnanců

Komise dne 24. ledna navrhla revizi směrnice o evropských radách zaměstnanců s cílem dále zlepšit sociální dialog v EU. Evropské rady zaměstnanců jsou informační a konzultační orgány, které zajišťují účast zaměstnanců na rozhodnutích ohledně nadnárodních otázek. Týkají se společností s více než 1 000 zaměstnanci, které působí alespoň ve dvou zemích EU nebo Evropského hospodářského prostoru. Mezi hlavní změny navrhované Komisí patří udělení stejných práv pracovníkům nadnárodních společností působících v EU/EHP, aby mohli požádat o vytvoření nové evropské rady zaměstnanců; Vyjasnění definice nadnárodních otázek; Zajištění toho, aby byly s pracovníky v nadnárodních společnostech včas a smysluplně projednávány otázky, které se jich týkají; Zajištění potřebné kapacity evropských rad zaměstnanců k výkonu jejich činnosti; Vyváženější zastoupení žen a mužů; a lepší přístup k opravným prostředkům. Návrh Komise, kterým se mění směrnice o evropské radě zaměstnanců, bude projednán Evropským parlamentem a členskými státy. Po jeho přijetí budou mít členské státy jeden rok na provedení směrnice ve vnitrostátním právu. Nová pravidla pak začnou platit o dva roky později.

Více informací je k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_24_147

Den ohroženého advokáta 2024

Dne 24. ledna je tzv. Den ohroženého advokáta. Poprvé byl Den ohroženého advokáta zorganizován v roce 2009. Následně vznikla i Nadace ohroženého advokáta a postupně akci začaly podporovat i další organizace, včetně ČAK a posléze Rady evropských advokátních komor (CCBE). Smyslem této akce je každoročně upozorňovat na situace a oblasti, kde jsou advokáti aktuálně vystavováni zastrašování, nátlaku, hrozbám, persekuci, mučení, či dokonce zabíjení. Důvodem, který v různých částech světa k těmto praktikám vede, je v naprosté většině případů pouze výkon profese advokátů v souladu s jejich profesními povinnostmi. Den 24. ledna byl zakládajícími organizacemi vybrán jako Mezinárodní den ohroženého

advokáta na památku 4 advokátů, kteří byli tento den v roce 1977 zavražděni ve své advokátní kanceláři v Madridu v souvislosti s nepokoji, jež následovaly po smrti generála Franca. Každý rok je pak zaměřen na jinou zemi, v loňském roce to byl Afghánistán, letos Írán, a to s ohledem na současnou alarmující situaci. V současné době se íránští advokáti potýkají s rozličnými problémy, ať už se jedná o mnohé překážky, které brání nezávislému výkonu advokacie, jako je kontrola jmenování do orgánů advokátních komor, restriktivní postupy bránící vydávání advokátních osvědčení, dohled a regulace advokátů ze strany soudní moci, nedostatečná nezávislost soudů apod. Íránští advokáti se navíc setkávají s obtěžováním, zastrahováním, trestním stíháním, zatýkáním a vraždami.

Kompletní zpráva o situaci v Íránu je k dispozici zde: https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/Human_right_portal/EN_HR_20240117_Final-report-of-the-Endangered-Lawyers_Iran_2024.pdf

Balíček opatření na podporu evropských začínajících podniků a malých a středních podniků při rozvoji důvěryhodné umělé inteligence

Komise dne 24. ledna zveřejnila balíček opatření na podporu evropských začínajících podniků a malých a středních podniků při rozvoji důvěryhodné umělé inteligence, která respektuje hodnoty a pravidla EU. To navazuje na politickou dohodu dosaženou v prosinci 2023 ohledně aktu EU o umělé inteligenci. Balíček zahrnuje širokou škálu opatření na podporu začínajících podniků a inovací v oblasti umělé inteligence, včetně návrhu na poskytnutí privilegovaného přístupu k superpočítačům začínajícím podnikům v oblasti umělé inteligence a širší inovační komunitě. Obsahuje mj. změnu nařízení 2021/1173 s cílem zřídit továrny umělé inteligence; Rozhodnutí o zřízení úřadu pro umělou inteligenci v rámci Komise; Sdělení EU o AI Start-upech a inovacích v oblasti umělé inteligence.

Více informací je k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_24_383

Nová pravidla na podporu kybernetické bezpečnosti orgánů EU

Dne 7. ledna vstoupilo v platnost nové nařízení o kybernetické bezpečnosti, kterým se stanoví opatření k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v orgánech, institucích a jiných subjektech Unie. Nařízení stanoví opatření pro vytvoření vnitřního rámce pro řízení, správu a kontrolu kybernetických bezpečnostních rizik pro každý subjekt Unie a zřizuje nový interinstitucionální výbor pro kybernetickou bezpečnost (IICB), jehož úkolem je monitorovat a podporovat jeho provádění subjekty Unie. Poskytuje rozšířený mandát skupiny pro reakci na počítačové hrozby pro orgány, instituce a jiné subjekty EU (CERT-EU) jakožto zpravodajské služby, výměnu informací a koordinaci reakce na incidenty, ústřední poradní orgán a poskytovatele služeb. V souladu se svým mandátem je centrum CERT-EU přejmenováno na službu kybernetické bezpečnosti pro orgány, instituce a jiné subjekty Unie, ale zachovává

zkrácený název „CERT-EU“. V souladu s harmonogramem stanoveným v nařízení zavedou subjekty Unie vnitřní procesy správy kybernetické bezpečnosti a postupně zavedou konkrétní opatření k řízení kybernetických bezpečnostních rizik stanovená v nařízení. Výbor IICB bude zřízen a začne fungovat co nejdříve s cílem zajistit strategické řízení centra CERT-EU v rámci jeho rozšířeného mandátu, poskytovat pokyny a podporu subjektům Unie a sledovat provádění nařízení.

Více informací je k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_6782

Politická dohoda o návrhu směrnice proti obchodování s lidmi

Dne 23. ledna došlo k uzavření politické dohody mezi Evropským parlamentem a Radou o návrhu směrnice pro boj proti obchodování s lidmi. Dohodnutá pravidla poskytnou donucovacím a justičním orgánům silnější nástroje k vyšetřování a stíhání nových forem vykořisťování, včetně těch, k nimž dochází online. Každý rok se v EU stane obětí obchodování s lidmi více než 7000 lidí. Skutečný počet bude pravděpodobně mnohem vyšší, protože mnoho obětí zůstává neodhaleno. Roční náklady na obchodování s lidmi v EU se odhadují až na 2,7 miliardy EUR. V posledních letech se vyvinuly formy vykořisťování, přičemž trestná činnost stále více nabývá on-line rozměru a diverzifikuje své prostředky a nezákonné zisky. K řešení těchto významných výzev jsou zapotřebí aktualizovaná pravidla, zejména pokud jde o vysoký nárůst technologického vývoje. Proto se Komise rozhodla aktualizovat a revidovat směrnici EU o boji proti obchodování s lidmi z roku 2011. Důraz je kladen jak na prevenci, tak na prosazování boje proti obchodování s lidmi. Nová pravidla zavádí následující změny:

Vykořisťování náhradního mateřství, nucených sňatků a nelegálních adopcí budou výslovně zahrnuty do definice obchodování s lidmi. To bude vyžadovat, aby členské státy kriminalizovaly takové jednání ve svých vnitrostátních trestních právních předpisech jako formy vykořisťování v souvislosti s obchodováním s lidmi. Působnost je rozšířena na obchodování s lidmi, k němuž dochází prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, včetně internetu a sociálních médií, nebo je k němu usnadňováno. Pokud jde o sexuální vykořisťování, stane se přitěžující okolností, což povede k vyšším trestům. Směrnice obsahuje formální mechanismů postoupení, jež budou povinné ve všech členských státech. Tím se zlepší včasná identifikace obětí a jejich předávání žádostí o pomoc a podporu, což vytvoří základ pro evropský mechanismus oznamování tím, že bude jmenováno jednotné národní kontaktní místo. Vědomé využívání služeb poskytovaných oběťmi obchodování s lidmi se stane trestným činem. Jedná se o důležité opatření ke zvýšení poptávky. Národní akční plány členských států budou muset splňovat určitá kritéria s cílem zlepšení struktury řízení s národními koordinátory pro boj proti obchodování s lidmi a možnost jmenování nezávislé orgány. Oba soubory změn představují ve srovnání s předchozími právními předpisy novinku a přinesou harmonizaci na úrovni EU. Směrnice rovněž zavádí povinný každoroční sběr údajů o obchodování s lidmi v celé EU na základě dohodnutých ukazatelů, které zveřejní Eurostat. V předchozím právním rámci to nebylo povinné a provádělo se to pouze jednou za dva roky.

Směrnice musí být nyní formálně přijata Evropským parlamentem a Radou. Po vyhlášení v Úředním věstníku vstoupí směrnice v platnost 20 dní po vyhlášení a členské státy budou mít dva roky na to, aby ustanovení provedly ve vnitrostátním právu.

Více informací je k dispozici v angličtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_24_343

Nová pravidla pro boj proti podvodům při přeshraničních platbách v EU

Dne 1. ledna vstupují v platnost nová pravidla transparentnosti, která pomohou členským státům EU zakročit proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty. Nová pravidla umožní daňovým úřadům členských států EU získávat informace o platbách, díky čemuž budou moci snadněji odhalovat podvody v oblasti DPH. Zvláštní pozornost se věnuje elektronickému obchodování, které je k nedodržování předpisů a podvodům s DPH obzvláště náchylné. Dochází tak k výpadkům daňových příjmů, z nichž se hradí důležité veřejné služby. Například někteří on-line prodejci, kteří nejsou v žádném členském státě fyzicky zastoupeni, prodávají zboží a služby spotřebitelům v EU, aniž by se někde v EU zaregistrovali k DPH, nebo vykazují nižší hodnotu, než je skutečná hodnota jejich on-line prodeje. Členské státy proto potřebují silnější nástroje k odhalování a ukončení tohoto protiprávního jednání. Nový systém využívá klíčovou úlohu poskytovatelů platebních služeb, jako jsou banky, instituce elektronických peněz, platební instituce a postřirové služby, které společně zprostředkovávají více než 90 % on-line nákupů v EU.

Od 1. ledna budou poskytovatelé platebních služeb muset sledovat příjemce přeshraničních plateb a od 1. dubna předávat správním orgánům členských států informace o osobách, které přijímají více než 25 přeshraničních plateb za čtvrtletí. Tyto informace budou poté soustředěny do nové evropské databáze vytvořené Evropskou komisí, Centrálního elektronického systému platebních informací (CESOP), kde budou uloženy, agregovány a porovnávány s dalšími údaji. Veškeré informace v systému CESOP budou zpřístupněny členským státům prostřednictvím unijní sítě Eurofisc, kterou používají experti při boji proti podvodům v oblasti DPH již od roku 2010. Členské státy tak budou moci snadněji analyzovat údaje a identifikovat on-line prodejce, kteří neplní povinnosti v oblasti DPH, včetně podniků, které se nenacházejí v Unii. Kontaktní úředníci Eurofiscu jsou rovněž oprávněni přijímat vhodná opatření na vnitrostátní úrovni, jako je vyřizování žádostí o informace, auditů nebo zrušení registrace pro účely DPH. Podobná pravidla, která již existují v některých členských státech a v jiných zemích, již přinesla v boji proti podvodům při elektronickém obchodování hmatatelné výsledky.

Více informací je k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_6714

EU přijala 12. balíček sankcí vůči Rusku v reakci na pokračující válku proti Ukrajině

Rada přijala dne 18. prosince dvanáctý soubor sankcí vůči Rusku. Tento balíček se zaměřuje na uvalení dalších zákazů dovozu a vývozu ve vztahu k Rusku, boj proti obcházení sankcí a odstraňování mezer v nich. Zejména obsahuje další Rusy a ruské společnosti zařazené na seznam sankcionovaných a nové zakázky dovozu a vývozu – například zákaz vývozu ruských diamantů do Evropy – ve velmi těsné spolupráci s našimi partnery ze skupiny G7. Balíček kromě toho zpřísňuje uplatňování cenového stropu pro ropu tím, že se důkladněji sleduje, jak mohou být k jeho obcházení využívány tankery. Zahrnuje rovněž přísnější povinnosti ohledně sledování majetku a tvrdá opatření vůči společnostem ze třetích zemí, které obcházejí sankce.

Dvanáctý balíček obsahuje tyto hlavní prvky:

Na seznam bylo přidáno více než 140 dalších osob a subjektů, na něž se bude vztahovat zmrazení majetku. Patří mezi ně subjekty působící v ruské vojenské a obranné oblasti, včetně vojensko-průmyslových podniků a soukromých vojenských společností. To zahrnuje i subjekty z odvětví informačních technologií a další významné hospodářské subjekty. Opatření se zaměřují rovněž i na osoby odpovědné za nucenou „převýchovu“ ukrajinských dětí, jakož i na aktéry šířící dezinformace či propagandu podporující ruskou útočnou válku proti Ukrajině.

Balíček zavádí zákaz dovozu ruských diamantů; zákaz dovozu surovin pro výrobu oceli, zpracovaných výrobků z hliníku a dalších kovových produktů. Další omezení vývozu zboží dvojího užití a pokročilých technologických a průmyslových produktů. Nové zakázky vývozu průmyslových produktů z EU s cílem dále omezit kapacity Ruska v průmyslovém odvětví, včetně strojů a strojních součástí, stavebního zboží, zpracované oceli, produktů z mědi a hliníku, laserů a baterií. Doplnění dalších 29 subjektů z Ruska a ze třetích zemí na seznam subjektů spojených s ruským vojensko-průmyslovým komplexem (včetně subjektů registrovaných v Uzbekistánu a Singapuru). Zákaz poskytovat ruské vládě nebo ruským společnostem software související s podnikáním a designem. Rada se dohodla na novém kritériu pro zařazení na seznam sankcionovaných, které zahrne osoby, jež mají prospěch z nuceného převodu vlastnictví nebo kontroly nad ruskými dceřinými podniky společností z EU. Zahrnuta je možnost ponechat na seznamu osob, jimž byl zmrazen majetek, i osoby zesnulé, aby se zabránilo potenciálnímu narušení tohoto opatření. Pravidla zavádí přísnější povinnost členských států aktivně sledovat majetek osob uvedených na seznamu s cílem předcházet případům porušování nebo obcházení sankcí a odhalovat je. Rada dále zpřísnila mezinárodní cenový strop G7+ pro ropu a zavádí nový zákaz dovozu zkapalněného ropného plynu (LPG), který postihne dovoz v hodnotě přes miliardu eur ročně, se zachováním právních účinků stávajících smluv nejvýše po dvanáct měsíců.

Pokud jde o zamezení obcházení opatření, došlo k rozšíření působnosti zákazu tranzitu přes Rusko, který se má nově vztahovat na určité zboží kritického hospodářského významu, je-li určeno k vývozu do třetích zemí. Pravidla také zavádí nové opatření, které bude vyžadovat oznámení určitých převodů finančních prostředků ze subjektů v EU, které jsou z více než 40 % přímo či nepřímo vlastněny Rusy nebo subjekty usazenými v Rusku, do zemí mimo EU.

Více informací je k dispozici v angličtině zde: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202302878

Rada a Parlament dosáhly předběžné dohody o balíčku týkajícím se ochrany průmyslových vzorů

Rada a Evropský parlament dosáhly dle 6. prosince předběžné dohody o přezkumu těchto dvou legislativních návrhů balíčku týkajícího se ochrany průmyslových vzorů: směrnice o právní ochraně průmyslových vzorů a nařízení o průmyslových vzorech Společenství. Nové znění aktualizuje 20 let staré předpisy o průmyslových vzorech a má usnadnit ochranu průmyslových vzorů a upravit unijní právo v této oblasti tak, aby odpovídalo výzvám digitálního světa a světa 3D tisku. Předběžná dohoda liberalizuje trh s náhradními díly, stanoví poplatky za zápis a obnovu průmyslového vzoru EU, brání zápisu kulturního dědictví jako průmyslového vzoru a stanoví lhůtu pro provedení směrnice a lhůtu pro přezkum nařízení.

Více informací je k dispozici v češtině zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/12/05/council-and-parliament-strike-provisional-deal-on-design-protection-package/>

Náležitá péče podniků v oblasti udržitelnosti: Rada a Parlament dosáhly dohody

Rada a Evropský parlament dne 14. prosince dosáhly předběžné dohody na směrnici o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti, jejímž cílem je posílit ochranu životního prostředí a lidských práv v EU i na celém světě. Směrnice o náležité péči stanoví povinnosti pro velké společnosti, pokud jde o skutečné i potenciální nepříznivé dopady v oblasti lidských práv a životního prostředí, které způsobuje jejich vlastní činnost, činnost jejich dceřiných společností a činnost jejich obchodních partnerů. Směrnice o náležité péči stanoví pravidla týkající se povinností velkých společností v souvislosti se skutečnými i potenciálními nepříznivými dopady v oblasti lidských práv a životního prostředí, jež vznikají v jejich řetězci činností, který zahrnuje obchodní partnery na předchozích stupních a částečně i na navazujících stupních, jako je distribuce nebo recyklace. Stanoví také pravidla ohledně sankcí a občanskoprávní odpovědnosti za porušení těchto povinností; vyžaduje od společností přijetí plánu, který zajistí, aby byly jejich obchodní model a strategie slučitelné s Pařížskou dohodou o změně klimatu.

Podle dosažené dohody se má směrnice vztahovat na velké společnosti, které mají více než 500 zaměstnanců a čistý celosvětový obrat vyšší než 150 milionů eur. Vůči mimo-unijním společnostem se uplatní, pokud v EU dosáhnou čistého obratu vyššího než 150 milionů eur, a to tři roky od vstupu v platnost. Komise bude muset zveřejnit seznam mimo-unijních společností, které do působnosti směrnice spadají.

Finanční služby budou z působnosti této směrnice dočasně vyloučeny, avšak směrnice bude obsahovat ustanovení o přezkumu, které umožní, aby se v budoucnu vztahovala na základě dostatečného posouzení dopadů i na navazující finanční sektor. Dosažený kompromis posiluje ustanovení, která velkým společnostem ukládají povinnost vynaložit veškeré úsilí a na jeho základě přijmout a zavést transformační plán v zájmu zmírnění změny klimatu. Z hlediska občanskoprávní odpovědnosti dohoda posiluje přístup zasažených osob ke spravedlnosti. Stanoví pětiletou lhůtu, během níž mohou ti, kdo jsou nepříznivými dopady postiženi – včetně např. odborových organizací nebo organizací občanské společnosti –, uplatnit svůj nárok. Omezuje rovněž zpřístupňování důkazů, opatření na zdržení se jednání a náklady řízení pro žalující strany. V krajním případě budou muset společnosti, které zjistí, že se s činnostmi některých z jejich obchodních partnerů pojí nepříznivé dopady v oblasti životního prostředí nebo lidských práv, tyto obchodní vztahy ukončit, pokud těmto dopadům nelze zabránit nebo je zastavit.

Pro případ, že společnosti nezaplátí pokuty, které jim byly za porušení směrnice uloženy, obsahuje předběžná dohoda několik opatření na zdržení se jednání a při ukládání peněžitých sankcí zohledňuje obrat společnosti (tj. minimální maximum 5 % čistého obratu společnosti). Jako jedno z opatření náležité péče obsahuje dohoda povinnost společností smysluplně se angažovat – včetně dialogu a konzultací s dotčenými zúčastněnými stranami. Podle dohody by dodržování směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti mohlo sloužit jako jedno z kritérií pro zadávání veřejných zakázek a koncesí.

Více informací je k dispozici v češtině zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/12/14/corporate-sustainability-due-diligence-council-and-parliament-strike-deal-to-protect-environment-and-human-rights/>

Zpráva FRA o ochraně dětí napříč EU a příručka na ochranu dětí na hranicích EU

Agentura EU pro základní práva (FRA) zveřejnila dne 31. ledna svou aktualizaci Zprávy ohledně ochrany dětí napříč unijními státy. Mapování je přehledem vývoje vnitrostátních systémů ochrany dětí a aktuálního stavu k polovině roku 2023. Zabývá se vnitrostátními právními předpisy a politikami, postupy ochrany dětí, poskytovateli služeb, zdroji a systémy odpovědnosti a monitorování, účastí dětí a dalšími tématy. K dispozici je také zvláštní oddíl věnovaný dětem migrantů. Odhaluje pokrok, zejména pokud jde o podporu dětských obětí zneužívání. Země se však stále liší ve způsobech, jakými chrání děti. Praxe se může lišit i v rámci jednotlivých zemí, přičemž odpovědnost za různé aspekty péče spadá na národní, regionální, místní a obecní úroveň. Mapování bude podkladem pro úsilí Evropské komise o lepší ochranu dětí prostřednictvím integrovaných systémů ochrany dětí. Tato potřeba je jasně stanovena ve strategii EU v oblasti práv dítěte a v evropské záruce pro děti. Agentura FRA vydá hloubkovou srovnávací analýzu systémů ochrany dětí v celé EU ještě letos. Určí stávající osvědčené postupy a způsoby, jak mohou země lépe chránit děti.

Zpráva je k dispozici v angličtině zde: <https://fra.europa.eu/en/news/2024/how-countries-protect-children-across-eu>

FRA dále dne 18. prosince zveřejnila příručku, kterou vypracovala ve spolupráci s Radou Evropy pro členské státy ohledně ochrany dětí na unijních hranicích.

Příručka je k dispozici v angličtině zde: <https://fra.europa.eu/en/news/2023/protecting-children-europes-borders-new-guidance-border-officials-and-other-authorities>

Reforma statutu Soudního dvora: vyjednávači Rady a Parlamentu dosáhli předběžné dohody

EU učinila důležitý krok směrem k účinnějšímu výkonu spravedlnosti soudy EU. Zástupci předsednictví Rady a Evropského parlamentu dne 7. prosince dosáhli předběžné dohody o reformě statutu Soudního dvora, která zlepší fungování Soudního dvora EU. Dochází k ní v kontextu nepřetržitého nárůstu počtu věcí, které jsou tomuto soudu předkládány, a s ohledem na složitost a citlivou povahu řešených otázek. Změny statutu Soudního dvora umožní Soudnímu dvoru EU efektivněji řídit svou soudní činnost, neboť využívají předchozí soudní reformy, která zvýšila počet soudců Tribunálu.

Změny týkající se rozhodnutí o předběžné otázce

Reforma umožní přenést pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách ve zvláštních oblastech na Tribunál, zatímco Soudní dvůr si ponechá pravomoc rozhodovat o zásadních otázkách, jako jsou otázky týkající se výkladu Smluv nebo Listiny základních práv. Mezi konkrétní oblasti, v nichž bude Tribunál příslušný k rozhodování o předběžných otázkách, patří: společný systém daně z přidané hodnoty; spotřební daně; celní kodex; sazební zařazení zboží do kombinované nomenklatury; náhrady a pomoc cestujícím v případě zpoždění nebo zrušení dopravní služby nebo odepření nástupu do dopravního prostředku; a systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.

Pokud jde o procesní aspekty, reforma stanoví mechanismus „jednotného kontaktního místa“, v jehož rámci budou soudci členských států i nadále podávat žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru, který následně předá Tribunálu otázky spadající do jeho pravomoci. Procesní záruky před Tribunálem odrážejí záruky, které jsou již použitelné u Soudního dvora. Soudci Tribunálu budou zejména určeni jako generální advokáti, kteří budou poskytovat stanovisko k předběžné otázce, a u Tribunálu bude zřízen senát střední velikosti, který se bude zabývat určitými žádostmi o rozhodnutí o předběžné otázce.

Omezení opravných prostředků podávaných k Soudnímu dvoru

Reforma rovněž rozšiřuje mechanismus filtrování opravných prostředků – přijatý v roce 2019 – na všechny orgány, agentury, úřady a subjekty EU s nezávislým odvolacím senátem. V rámci tohoto mechanismu mohou být věci, které již byly

posouzeny dvakrát – nezávislým odvolacím senátem a Tribunálem – připuštěny k Soudnímu dvoru, pouze pokud nastolují otázku významnou pro jednotu, soulad nebo další vývoj práva EU. Tento mechanismus se rovněž použije na opravné prostředky v případech, kdy je Soudní dvůr příslušný prostřednictvím ve smlouvě obsažené rozhodčí doložky, která spor obvykle odkazuje na vnitrostátní právo. Pokud se však spor týká použití práva EU a vyvolává otázky významné pro jednotu, soulad nebo další vývoj práva EU, bude opravný prostředek i nadále možný.

Reforma rovněž zvyšuje transparentnost řízení o žádostech o rozhodnutí o předběžné otázce. Aniž jsou dotčena pravidla pro přístup k dokumentům stanovená v nařízení 1049/2001, které zůstává plně použitelné, budou písemná podání stran po vynesení rozsudku zveřejněna, pokud dotčená strana proti takovému zveřejnění nevznesla námitku. Zvýší se tak odpovědnost jednotlivých aktérů a posílí důvěra v EU i v právo EU, a to ve prospěch občanů i vnitrostátních soudců.

Více informací je k dispozici v češtině zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press-releases/2023/12/07/reform-of-the-statute-of-the-court-of-justice-council-and-parliament-negotiators-reach-provisional-agreement/>

Rada a Evropský parlament se dohodly na pravidlech pro zajištění a konfiskaci peněz pocházejících z trestné činnosti

Vyjednávači španělského předsednictví a Evropského parlamentu dosáhli dne 12. prosince politické dohody ohledně unijního předpisu o vymáhání a konfiskaci majetku. Nová směrnice stanoví celounijní minimální pravidla pro vysledování, identifikaci, zajištění, konfiskaci a správu majetku pocházejícího z trestné činnosti. Členské státy tak budou mít větší možnosti bojovat proti organizovanému zločinu. Směrnice se bude vztahovat na širokou škálu trestných činů – například na organizovaný zločin, terorismus a obchodování s lidmi a s drogami. Bude členskými státy ukládat povinnost zajistit, aby orgány zapojené do vysledování, zajištění a správy peněz pocházejících z trestné činnosti měly náležitě kvalifikované zaměstnance a odpovídající finanční, technické a technologické zdroje. Navrhovaná pravidla se budou vztahovat i na porušování sankcí, jakmile bude přijata směrnice o vymezení trestných činů a sankcí za porušení omezujících opatření EU. Výnosy fyzických i právnických osob, které mají prospěch z obcházení sankcí, budou díky tomu zajištěny stejným způsobem jako v případě obchodování s lidmi nebo drogových kartelů. Členské státy budou muset posílit pozici úřadů pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, jejichž úkolem bude usnadňovat přeshraniční spolupráci v souvislosti s vyšetřováním za účelem vysledování majetku. Tyto úřady budou mít také za úkol vysledování a identifikaci peněz pocházejících z trestné činnosti v rámci vyšetřování za účelem vysledování majetku prováděného vnitrostátními orgány a Úřadem evropského veřejného žalobce. Rovněž budou provádět vysledování a konfiskaci výnosů, na něž se vztahuje příkaz k zajištění nebo konfiskaci vydaný orgánem v jiném členském státě. Aby mohly tyto úřady plnit své úkoly, budou muset vlády členských států zajistit, aby jim byl poskytnut přístup k příslušným vnitrostátním rejstříkům a databázím. V některých případech by měl být přístup okamžitý a přímý.

Podle dnes dohodnutého znění musí členské státy přijmout opatření, která umožní zajištění majetku, tak aby bylo možné případně provést jeho konfiskaci a aby bylo v případě pravomocného odsouzení možné provést konfiskaci nástrojů a výnosů pocházejících z trestné činnosti. Členské státy však nebudou mít pouze povinnost zajistit konfiskaci peněz pocházejících z trestné činnosti. Rovněž budou muset přijmout pravidla, která jim umožní konfiskaci majetku v hodnotě odpovídající výnosům z trestné činnosti. Také musejí umožnit konfiskaci majetku pocházejícího z trestné činnosti nebo majetku rovnocenné hodnoty, který byl převeden na třetí osobu, avšak pouze tehdy, pokud tato třetí osoba věděla nebo měla vědět, že účelem převodu nebo nabytí bylo vyhnout se konfiskaci. Konfiskace výnosů z trestné činnosti bude někdy možná i v případech, kdy bylo zahájeno trestní řízení, ale nebylo v něm možné pokračovat. V řadě členských států začne vůbec poprvé platit pravidlo, které – za určitých podmínek – umožní konfiskaci majetku identifikovaného v souvislosti s vyšetřováním trestných činů, jestliže vnitrostátní soud dojde k závěru, že identifikovaný majetek pochází z trestné činnosti spáchané v rámci zločinného spolčení a že tato činnost vede k podstatnému hospodářskému prospěchu. V dohodě je zvláštní pozornost věnována procesním zárukám. Členské státy budou muset určit orgány (úřady pro správu majetku), které budou spravovat zajištěný nebo konfiskovaný majetek, a to buď přímou správou, nebo poskytováním podpory a odborných znalostí jiným příslušným orgánům odpovědným za správu zajištěného a konfiskovaného majetku. Členské státy budou rovněž povinny za určitých podmínek, například podléhá-li majetek rychlé zkáze, umožnit prodej zajištěného majetku ještě před vydáním pravomocného příkazu ke konfiskaci.

Více informací je k dispozici v češtině zde:

<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2023/12/12/council-and-european-parliament-agree-on-rules-on-freezing-and-confiscating-criminal-money/>

Nová éra zdanění podniků v EU

Dne 1. prosince vstoupila v platnost nová pravidla EU, která zavádějí minimální sazbu efektivního zdanění ve výši 15 % pro nadnárodní společnosti působící v členských státech EU. Nová směrnice si klade za cíl vnést větší spravedlnost a stabilitu daňového prostředí v EU i celosvětově a zároveň jej zmodernizuje a přizpůsobí dnešnímu globalizovanému digitálnímu světu. Vstup v platnost pravidel pro minimální efektivní zdanění, na nichž se členské státy jednomyslně dohodly v roce 2022, je v EU formálním potvrzením provádění tzv. druhého pilíře, který je součástí celosvětové dohody o mezinárodní daňové reformě z roku 2021.

Zatímco se k těmto pravidlům přihlásilo téměř 140 jurisdikcí po celém světě, EU je průkopníkem při jejich převádění do právních předpisů. Pravidla „druhého pilíře“ díky tomu, že snižují motivaci podniků přesouvat zisky do jurisdikcí s nízkým zdaněním, omezují závodění mezi zeměmi o co nejnižší sazby daně z příjmu právnických osob s cílem přilákat investice. První výsledky se již dostavily, neboť řada jurisdikcí s nulovým zdaněním oznámila, že pro společnosti, jichž se to týká, zavede daň z příjmu právnických osob. Pravidla se budou vztahovat na nadnárodní skupiny podniků a velké domácí skupiny v EU s kombinovanými finančními příjmy ve výši přesahující 750 milionů eur ročně. Řídit se jimi budou muset všechny velké vnitrostátní či mezinárodní skupiny, jejichž mateřská nebo dceřiná společnost se nachází v členském státě EU.

Směrnice obsahuje společný soubor pravidel pro výpočet a uplatňování „dorovnávací daně“ v určité zemi, pokud by efektivní daňová sazba byla nižší než 15 %. Nepodléhá-li dceřiná společnost minimální efektivní sazbě v cizí zemi, v níž se nachází, uplatní dorovnávací daň členský stát mateřské společnosti, a to na danou mateřskou společnost. Směrnice rovněž zajišťuje efektivní zdanění v situacích, kdy se mateřská společnost nachází mimo EU v zemi s nízkým zdaněním, která neuplatňuje rovnocenná pravidla.

Podrobnější informace jsou k dispozici v češtině zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_6712

Rada a Parlament dosáhly politické dohody o kriminalizaci porušování sankcí EU

Rada a Evropský parlament uzavřely dne 12. prosince jednání o právním předpisu EU, kterým se vymezují trestné činy a sankce za porušení omezujících opatření EU. Tato směrnice zajišťuje, že osoby, které porušují nebo obcházejí sankce EU, budou stíhány. Tato skutečnost nabývá zvláštního významu v souvislosti s válečnou agresí Ruska proti Ukrajině. Tento právní předpis stanoví, že členské státy budou muset definovat určitá jednání jako trestné činy. Patří mezi ně: pomoc osobám, na něž se vztahují omezující opatření EU, při obcházení zákazu cestování; obchodování se zbožím, na něž se vztahují sankce, a provádění transakcí se státy nebo subjekty, na něž se vztahují omezující opatření EU; poskytování finančních služeb nebo provádění finančních činností, které jsou zakázány nebo omezeny; krytí vlastnictví finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů osoby, subjektu nebo orgánu, na něž se vztahují sankce EU; podněcování k těmto trestným činům, napomáhání při nich a účastenství na nich bude rovněž možno trestat jako trestný čin. Obchodování s válečným materiálem bude trestným činem nejen v případě, že by byl spáchán úmyslně, ale i v případě hrubé nedbalosti.

Členské státy musí zajistit, aby porušování omezujících opatření EU bylo možné postihnout účinnými, přiměřenými a odrazujícími trestními sankcemi. Dojde-li k úmyslnému porušení omezujícího opatření, jako horní hranice trestu musí být stanoven trest odnětí svobody. Členské státy musí konkrétně zajistit, aby za trestné činy vymezené v této směrnici bylo možné uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby, v závislosti na trestném činu, nejméně jeden rok nebo nejméně pět let odnětí svobody. Členské státy mohou rozhodnout o zavedení právních předpisů stanovujících vyšší tresty. Kromě odnětí svobody mohou být osobám, které porušily omezující opatření EU, uloženy pokuty. Vyjednávači Rady a Evropského parlamentu se dohodli, že za trestné činy vymezené v této směrnici mohou rovněž nést odpovědnost právnické osoby (např. společnosti). Tak by tomu bylo v případě, že by takový trestný čin spáchala ve prospěch společnosti osoba ve vedoucí funkci v organizaci. Právnické osoby, které porušují omezující opatření, by musely čelit sankcím, které zahrnují zákaz podnikatelské činnosti a odnětí povolení a oprávnění k výkonu jejich hospodářské činnosti. Členské státy musí rovněž zintenzívnit své úsilí s cílem zajistit, aby byla omezující opatření EU dodržována. Za tímto účelem budou muset stanovit promlčecí dobu, tj. dobu, v níž musí být podána žaloba, která umožní

řádné prosazování práva. Členské státy musí rovněž přijmout opatření ke zmrazení a konfiskaci výnosů v důsledku porušení sankcí.

Předběžná dohoda bude nyní předložena k potvrzení stálým zástupcům členských států (Coreperu). Bude-li znění schváleno, bude poté formálně přijato Radou i Evropským parlamentem.

Více informací je k dispozici v češtině zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/sanctions/>

Finalizace legislativního procesu ohledně balíčku proti praní špinavých peněz

Rada EU a Parlament dne 13. prosince dosáhly předběžné dohody o zřízení nového evropského orgánu pro boj proti praní peněz a financování terorismu (AMLA), který je ústředním prvkem balíčku opatření pro boj proti praní peněz, jehož cílem je chránit občany EU a finanční systém v EU před praním peněz a financováním terorismu.

Dne 18. ledna 2024 dále Rada a Parlament dosáhly předběžné dohody o návrhu AML nařízení a návrhu AML směrnice, jejichž cílem je chránit občany EU a finanční systém v EU před praním peněz a financováním terorismu. V rámci nových pravidel budou veškerá pravidla vztahující se na soukromý sektor převedena do nového nařízení, zatímco směrnice se bude zabývat organizací institucionálních systémů boje proti praní peněz a financování terorismu na vnitrostátní úrovni v členských státech. Předběžná dohoda ohledně nařízení o boji proti praní peněz vyčerpávajícím způsobem harmonizuje pravidla v celé EU a odstraňuje regulační mezery, jichž pachatelé trestných činů zneužívají k praní výnosů z nezákonné činnosti nebo k financování teroristické činnosti prostřednictvím finančního systému. Směrnice si klade za cíl zlepšit organizaci vnitrostátních systémů pro boj proti praní peněz.

Povinné osoby, jako jsou finanční instituce, banky, realitní kanceláře, služby v oblasti správy aktiv, kasina, obchodníci, hrají v rámci boje proti praní peněz a financování terorismu ústřední úlohu strážců, neboť mají výsadní postavení při odhalování podezřelé činnosti. Předběžná dohoda rozšiřuje seznam povinných osob o nové orgány. Nová pravidla se budou vztahovat na převážnou část odvětví kryptoaktiv a přinutí všechny poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivou provádět hloubkovou kontrolu svých klientů. To znamená, že budou muset ověřovat fakta a informace o svých klientech a hlásit podezřelou činnost. Podle dohody budou muset poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivou při provádění transakcí v hodnotě 1 000 eur nebo vyšší uplatňovat opatření hloubkové kontroly klienta. Rada a Parlament se dohodly, že úvěrové a finanční instituce budou provádět opatření zesílené hloubkové kontroly, pokud obchodní vztahy s velmi majetnými osobami (s vysokým čistým jměním) zahrnují nakládání s velkým objemem aktiv. Pokud tak neučiní, bude to v režimu sankcí považováno za přitěžující okolnost.

Pro platby v hotovosti je stanoven celounijní maximální limit 10 000 eur, což pachatelům trestných činů praní špinavých peněz ztíží. V případě potřeby budou mít členské státy možnost stanovit maximální limit na nižší úrovni. Předběžná dohoda

zvyšuje harmonizaci a transparentnost pravidel týkajících se skutečných majitelů. Dohoda upřesňuje, že koncept skutečných majitelů je založen na dvou složkách – vlastnictví a ovládnutí –, které je třeba analyzovat, aby bylo možné identifikovat všechny skutečné vlastníky dané právnické osoby nebo napříč typy subjektů, včetně subjektů mimo EU, pokud podnikají v EU nebo v EU nakupují nemovitosti. Prahová hodnota skutečného vlastnictví je v dohodě stanovena na 25 %. Vyjasněna jsou rovněž související pravidla vztahující se na vícevrstvé vlastnické a kontrolní struktury, aby se zajistilo, že skrývání se za více vrstev vlastnictví společností již nebude fungovat. Souběžně s tím byla upřesněna i ustanovení o ochraně údajů a uchovávání záznamů, čímž se usnadní a urychlí práce příslušných orgánů. Dohoda stanoví registraci skutečných majitelů všech zahraničních subjektů, které vlastní nemovitosti, se zpětnou účinností do 1. ledna 2014. Povinné osoby budou muset uplatňovat opatření zesílené hloubkové kontroly u příležitostných transakcí a obchodních vztahů zahrnujících vysoce rizikové třetí země. Komise provede posouzení rizika na základě seznamů Finančního akčního výboru (FATF, mezinárodní tvůrce standardů v oblasti boje proti praní peněz). Vysoká úroveň rizika bude navíc odůvodňovat použití dalších specifických unijních či vnitrostátních protiopatření, ať už na úrovni povinných osob, nebo ze strany členských států.

Co se týká směrnice, podle předběžné dohody budou muset být informace předložené centrálnímu registru ověřeny. Fyzické a právnické osoby nebo právní uspořádání spojené s osobami nebo subjekty, na něž se vztahují cílené finanční sankce, budou muset být označeny. Podle směrnice jsou subjekty odpovědné za registry oprávněny provádět v prostorách registrovaných právnických osob kontroly, mají-li pochybnosti o přesnosti informací, které mají k dispozici. Dohoda rovněž stanoví, že kromě orgánů dohledu, orgánů veřejné správy a povinných osob mohou mít k registrům přístup i osoby z řad veřejnosti s oprávněným zájmem, včetně tisku a občanské společnosti. Ve snaze usnadnit vyšetřování zločinných systémů v oblasti nemovitostí znění zajišťuje, aby registry nemovitostí byly přístupné příslušným orgánům prostřednictvím jednotného přístupového místa, přičemž se zpřístupní například informace o ceně, druhu nemovitosti, historii a břemenech, jako jsou hypotéky, soudní omezení a vlastnická práva.

Pokud jde o Finanční zpravodajské jednotky, které jsou odpovědné za příjem a analýzu informací týkajících se praní peněz a financování terorismu, zejména ve formě oznámení od povinných osob. Podle dohody budou mít finanční zpravodajské jednotky okamžitý a přímý přístup k informacím z finanční a správní oblasti a z oblasti trestního řízení, mimo jiné včetně daňových informací, informací o finančních prostředcích a jiných aktivech zmrazených na základě cílených finančních sankcí, informací o převodech finančních prostředků a převodech kryptoaktiv, vnitrostátních registrů motorových vozidel, letadel a plavidel, celních údajů a vnitrostátních registrů ručních palných a lehkých zbraní.

Znění uvedených návrhů budou nyní finalizována a předložena zástupcům členských států ve Výboru stálých zástupců a Evropskému parlamentu ke schválení. Dříve, než budou pravidla vyhlášena v Úředním věstníku EU a vstoupí v platnost, musí tato znění nejprve formálně přijmout Rada a Parlament.

Podrobné informace jsou k dispozici v češtině zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2024/01/18/anti-money-laundering-council-and-parliament-strike-deal-on-stricter-rules/>

JUDIKATURA

SDEU: Rozsudek ve věci C-118/22 | Direktor na Glavna direkcija „Nacionalna policia“ pri MVR – Sofia, ze dne 30. ledna 2024

Obecné a nediferencované uchovávání biometrických a genetických údajů odsouzených osob až do jejich smrti je v rozporu s unijním právem. Policejní orgány nemohou biometrické a genetické údaje týkající se všech osob, které byly pravomocně odsouzeny za úmyslný trestný čin, uchovávat bez jiného časového omezení než smrti dotyčné osoby. I když je toto obecné a nediferencované uchovávání odůvodněno prevencí, vyšetřováním, odhalováním či stíháním trestných činů nebo výkonem trestů, musí vnitrostátní orgány uložit správci povinnost pravidelně ověřovat, zda je toto uchovávání stále nezbytné, a přiznat dotyčné osobě právo na výmaz těchto údajů, pokud tomu tak již není.

V Bulharsku byla jistá osoba zapsána do policejního registru v rámci vyšetřování pro křivou výpověď. Tato osoba byla nakonec uznána vinnou ze spáchání tohoto trestného činu a odsouzena k podmíněnému trestu odnětí svobody na jeden rok. Po odpykání tohoto trestu bylo její odsouzení zahlazeno. Tato osoba poté požádala o vymazání jejích údajů z policejního registru. Podle bulharského práva jsou její údaje uchovávány v tomto registru a mohou být zpracovávány orgány, které k nim mají přístup, bez jakéhokoli časového omezení, s výjimkou její smrti. Její žádost byla zamítnuta z důvodu, že pravomocné odsouzení v trestním řízení, a to i v případě zahlazení odsouzení, nepatří mezi důvody pro vymazání záznamu z policejního registru. Bulharský Nejvyšší správní soud, k němuž byl podán opravný prostředek, položil Soudnímu dvoru otázky. Soudní dvůr ve svém rozsudku rozhodl, že obecné a

nediferencované uchovávání biometrických a genetických údajů osob, které byly odsouzeny za úmyslný trestný čin, až do jejich smrti je v rozporu s unijním právem. Soudní dvůr uvedl, že osobními údaji, které jsou uloženy v policejním registru v Bulharsku, jsou zejména pořízené otisky prstů, fotografie a vzorky pro účely profilování DNA. Registr obsahuje rovněž údaje týkající se trestných činů spáchaných subjektem údajů a příslušných odsouzení. Tyto údaje mohou být nezbytné pro účely ověření, zda je subjekt údajů zapojen do jiných trestných činů, než za který byl pravomocně odsouzen. Všechny tyto osoby však nevykazují stejnou míru rizika účasti na dalších trestných činech, což by odůvodňovalo jednotnou dobu uchovávání údajů, které se jich týkají. Takové faktory, jako je povaha a závažnost spáchaného trestného činu nebo absence recidivy, mohou znamenat, že riziko, které představuje odsouzená osoba, nutně neodůvodňuje, aby byly její údaje ponechány v policejním registru až do její smrti. Tato lhůta je proto přiměřená pouze za zvláštních okolností, které ji řádně odůvodňují. Tak tomu však není, použije-li se obecně a bez rozdílu na jakoukoli osobu pravomocně odsouzenou za úmyslný trestný čin. Unijní právo vyžaduje, aby vnitrostátní právní úprava stanovila povinnost správce pravidelně ověřovat, zda je toto uchovávání stále nezbytné, a přiznala dotyčné osobě právo na výmaz těchto údajů, pokud tomu tak již není.

Kompletní rozsudek je k dispozici v češtině zde: <https://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=C-118/22>

SDEU: Stanovisko generálního advokáta ve věcech C-808/21 | Komise v. Česká republika a C-814/21 | Komise v. Polsko (Volitelnost a členství v politické straně), ze dne 11. ledna 2024

Generální advokát Richard de la Tour ve svém stanovisku dospěl k závěru, že Polsko a Česká republika tím, že občanům Unie, kteří nejsou státními příslušníky těchto členských států, ale mají v nich bydliště, odepírají právo stát se členy politické strany, porušily unijní právo v oblasti voleb.

Zákony platné v Polsku a v České republice přiznávají právo stát se členem politické strany pouze tuzemským státním příslušníkům. Podle Evropské komise proto občané Unie, kteří mají bydliště v těchto členských státech, ale nejsou jejich státními příslušníky (dále jen „mobilní“ občané Unie), nemohou vykonávat své právo být voleni v obecních a evropských volbách za stejných podmínek jako polští a čeští státní příslušníci. Komise měla za to, že taková situace vede k diskriminaci na základě státní příslušnosti, která je neslučitelná s článkem 22 SFEU, a proto podala k Soudnímu dvoru dvě žaloby pro nesplnění povinnosti proti Polsku a České republice.

Generální advokát Jean Richard de la Tour navrhuje, aby Soudní dvůr rozhodl, že tyto žaloby jsou opodstatněné. Podle jeho názoru úprava členství v politické straně sice spadá do pravomoci členských států, avšak členské státy musí při výkonu této pravomoci dodržovat povinnosti, které vyplývají z unijního práva. Z toho vyplývá, že každý „mobilní“ občan Unie musí mít možnost vykonávat právo být volen v obecních a evropských volbách za stejných podmínek jako tuzemští státní příslušníci.

Vzhledem k ústřední a zásadní roli, kterou politické strany zauímají ve volebních systémech členských států a při účasti na politickém životě, má generální advokát Richard de la Tour za to, že „mobilní“ občan Unie, který nemůže kandidovat jako člen politické strany, je postaven do situace, která snižuje jeho vyhlídky být zvolen v obecních nebo evropských volbách oproti tuzemským státním příslušníkům. Generální advokát v tomto kontextu zdůraznil, že tuzemští státní příslušníci se mohou podle vlastního uvážení rozhodnout, zda budou v těchto volbách kandidovat jako členové politické strany nebo jako nezávislí, kdežto „mobilní“ občané Unie mají k dispozici pouze posledně uvedený způsob. Pokud jde o případné odůvodnění této diskriminace, má generální advokát za to, že členství „mobilních“ občanů Unie v politické straně s cílem zajistit účinnost jejich práva být voleni v obecních a evropských volbách nemůže narušit národní identitu Polska nebo České republiky.

Kompletní stanovisko je k dispozici v češtině zde: <https://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=C-808/21>

ESLP: Rozsudek ve věci V. proti České republice (stížnost č. 26074/18), ze dne 7. prosince 2023

Evropský soud pro lidská práva rozhodl v poměru 5 hlasy proti 2, že došlo k porušení článku 2 práva na život Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).

Případ se týkal smrti 30-letého bratra stěžovatelky v psychiatrické léčebně v Brně poté, co byl policií omráčen taserem a zdravotní sestra mu podala uklidňující prostředek. Personál nemocnice přivolal policii, když se bratr stěžovatelky, hospitalizovaný od předchozího dne, velmi rozrušil a napadl sanitáře. Pacient se léčil s paranoidní schizofrenií. Příčinou smrti byla později zjištěna srdeční arytmie. Vyšetřování ze zabití z nedbalosti bylo poté odloženo, protože úřady dospěly k závěru, že za smrt nelze připsat vinu konkrétní osobě nebo jednání. S odvoláním na články 2 a 3 Úmluvy stěžovatelka uvedla, že zásah policie nebyl ani nezbytný, ani přiměřený, a namítá, že neexistují žádná pravidla pro použití síly proti osobám s duševní poruchou a že policisté nebyli dostatečně vyškoleni, jak v takových situacích používat taser. Stěžuje si také, že orgány neprovedly odpovídající vyšetřování incidentu; zejména nebyla zkoumána interakce mezi použitým taserem a podávanými léky.

ESLP uvedl, že případ odhalil řadu nedostatků, pokud jde o způsob, jakým nemocnice a policie situaci řešily. Bratr stěžovatelky byl dlouhodobě ambulantně léčený pacient a při přijímání do léčebného zařízení lze předpokládat, že se může stát psychotickým nebo násilným. Po napadení sanitáře se zdravotnický personál rozhodl přivolat policii, kterou však zjevně neinformoval o stavu pacienta a s ním spojených zdravotních rizicích ani o jeho rozrušení. Policisté se pokusili pacienta znehybnit tím, že ho uložili do polohy vleže na zádech, což mohlo vést k polohové asfyxii z důvodu tlaku na krk a rovněž to znemožnilo sledovat, zda dotyčná osoba skutečně dýchá. Vzhledem k této poloze vleže, do které byl pacient uveden, se snížilo riziko jeho útěku nebo dalšího přímého ohrožení životů přítomných osob, což vyvolává otázku, zda bylo jeho následné omráčení taserem nezbytně nutné. Nebylo možné vyloučit, že elektrické šoky způsobené taserem skutečně způsobily srdeční arytmií, která vedla k jeho smrti.

ESLP též zaujala skutečnost, že byl pacient taserem třikrát omráčen ve velmi krátkém časovém úseku, po němž mu byly podány anxiolytické léky. ESLP dospěl k závěru, že v důsledku společného jednání řady osob stát nesplnil svou povinnost poskytnout bratru stěžovatelky odpovídající péči a zachovat jeho život, a proto došlo k porušení článku 2 Úmluvy, práva na život.

Celý rozsudek je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-229325>

ESLP: Rozsudek ve věci Waldner proti Francii (stížnost č. 26604/16), ze dne 7. prosince 2023

Evropský soud pro lidská práva jednomyslně rozhodl, že došlo k porušení článku 1 Protokolu č. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).

Stěžovatel, pan Jens Ulrich Waldner, je rakouský občan, který žije v Paříži, kde působí jako advokát. Věc se týkala zvýšení zdanitelných příjmů stěžovatele za zdaňovací období 2006 až 2011, a to protože nebyl členem sdružení pro vedení účetnictví schváleného daňovými orgány (organisme de gestion agréé - OGA). Před přijetím zákona č. 2005-1719 ze dne 30. prosince 2005, kterým se provádí zákon o rozpočtu na rok 2006, opravňovalo členství v OGA dotčené osoby samostatně výdělečně činné k odpočtu 20 % ze zdanitelných příjmů. Článek 76 tohoto zákona změnil daňový režim platný pro tyto osoby při podání daňového přiznání za rok 2007, pokud jde o příjmy dosažené v roce 2006, a to tak, že zrušil tento odpočet a nahradil jej zvýšením základu daně o 25 % pro ty osoby, které nebyly členy OGA. S odvoláním na článek 1 Protokolu č. 1 (ochrana majetku) Úmluvy si stěžovatel stěžoval, že zvýšení jeho zdanitelných příjmů z důvodu, že není členem OGA, nepřiměřeně zasáhlo do jeho práva na pokojné užívání majetku. S odvoláním na článek 11 (svoboda shromažďování a sdružování) si stěžuje na zásah do svého práva nevstoupit do OGA, aby mohl podat daňové přiznání z titulu svých profesních příjmů jako advokát, aniž by mu byl zvýšen základ daně. S odvoláním na článek 14 (zákaz diskriminace) ve spojení s článkem 1 Protokolu č. 1 a článkem 11 navíc tvrdí, že zvýšený základ daně jej vystavil diskriminaci, zejména z důvodu vztahu k daňovým poplatníkům, kteří jsou členy OGA.

ESLP uvedl, že v souvislosti s okolnostmi projednávaného případu způsob, který zákonodárce zvolil k dosažení cíle, který si stanovil, a to zajistit zaplacení daně prostřednictvím zvýšení základu daně, kterou byli povinni zaplatit nečlenové schváleného sdružení, přičemž členství ve sdružení nebylo povinné, byl v rozporu s obecnou filozofií systému založeného na prohlášeních daňových poplatníků, u nichž se předpokládá, že jsou učiněna v dobré víře a jsou správná. Kromě toho sazba automaticky použitelného příplatku ve výši 25 % vedla k nepřiměřenému finančnímu zatížení stěžovatele. Způsob aplikovaný v projednávaném případě narušil spravedlivou rovnováhu, která musí existovat mezi obecným zájmem a ochranou základních práv jednotlivce. ESLP proto konstatoval porušení článku 1 Protokolu č. 1 Úmluvy.

Celý rozsudek je k dispozici ve francouzském jazyce zde:
<https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-229323>

Odbor mezinárodních vztahů ČAK